

Sygn. akt:XII C 93/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach XII Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Ewa Dawczak-Schaefer
Protokolant:	stażysta Katarzyna Zegartowska

po rozpoznaniu w dniu 23 czerwca 2016 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa Parafii (...) w M.

przeciwko Gminie (...), Skarbowi Państwie –(...)

o przywrócenie lub zwrot mienia lub wypłaty odszkodowania z tytułu utraty prawa własności nieruchomości

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 23.400 (dwadzieścia trzy tysiące czterysta złotych) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego;
3. zasądza od powoda na rzecz pozwanej Gminy (...) kwotę 19.800 (dziewiętnaście tysięcy osiemset złotych) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego;
4. nakazuje pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 3.331,18 (trzy tysiące trzysta trzydzieści jeden złotych i 18/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSO Ewa Dawczak – Schaefer

Sygn. akt XII C 93/14

UZASADNIENIE

Parafia (...) w M. domagała się - na podstawie art. 63 ust. 1 ustawy z 17 maja 1989r. o stosunku państwa do kościoła katolickiego (dalej: u.p.k.k.) w zw. z art. 4 ust. 2 ustawy z 16 grudnia 2010r. o zmianie u.p.k.k. - w pozwie skierowanym przeciwko pozwanej Gminie (...):

- przywrócenia prawa własności upaństwowionych nieruchomości obejmujących łącznie powierzchnię (...) ha (...) a położonych w M. ;

- ewentualnie, w przypadku gdyby spełnienie tego żądania w całości bądź jakiegokolwiek części było niemożliwe, przyznania odpowiednich nieruchomości zamiennych lub zasądzenia na jej rzecz od pozwanego Skarbu Państwa

– Starosty (...) odszkodowania za utracone nieruchomości w razie niemożności spełnienia przez pozwaną Gminę dochodzonych wyżej roszczeń.

Uzasadniając żądanie wskazała, że była właścicielem nieruchomości o ogólnej powierzchni 26.0153 ha. Na podstawie przepisów ustawy z 20.03.1950r. o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki i poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych, przedmiotowe nieruchomości przejęto na rzecz Skarbu Państwa. Decyzją z 1990 r. nr (...) Urząd Wojewódzki w K. zwrócił powodowi nieruchomości o pow. (...) ha. W dniu 18.10.1992r. powód złożył wniosek o wszczęcie postępowania regulacyjnego na podstawie ustawy z 17.06.1989r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego. W toku tego postępowania, w dniu 20.02.2007r. zawarto ugodę, na mocy której powód otrzymał własność nieruchomości o pow. 2.9048 ha. Łącznie powód odzyskał 10.7408 ha; zwrotowi podlega zatem jeszcze 15.2592 ha. Wobec tego, że przed Sądem Rejonowym w (...) dochodzi zwrotu (...) ha (działki nr (...)), żądaniem pozwu objęte są nieruchomości o pow. (...) ha (k.2-62).

Pozwana Gmina (...) wniosła o oddalenie powództwa. Wskazała, iż powódka nie sprecyzowała aktualnego oznaczenia spornych działek, co uniemożliwia odniesienie się do jej żądania; podniosła także brak legitymacji biernej w procesie, gdyż nieruchomości zostały przejęte na własność Państwa, a z przepisów u.p.k.k. nie wynika, by zobowiązanymi do zwrotu miały być jednostki samorządu terytorialnego (k.68).

Pozwany Skarb Państwa wnosząc o oddalenie powództwa podniósł, że powódka nie wykazała swego następstwa prawnego po Katolickim Urzędzie Parafialnym, od którego przejęto nieruchomości i jej roszczenie wygasło, gdyż nie wykazała tożsamości dochodzonego roszczenia z roszczeniem dochodzonym w postępowaniu regulacyjnym. Nadto wskazał, że w myśl art. 61 ust 1 pkt 2 u.p.k.k. brak jest podstaw do wszczęcia postępowania regulacyjnego z uwagi na wydzielenie gospodarstwa rolnego na utrzymanie proboszcza przy przejęciu nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa, jak również na brak przesłanek do przyznania odszkodowania, gdyż art. 63 ust.1 pkt 3 ma zastosowanie tylko w razie niemożności przywrócenia własności nieruchomości lub niemożności przyznania odpowiedniej nieruchomości zamiennej. Poza tym, z ugody z dnia 20.02.2007 r. oraz z decyzji Wojewody nie wynika za jakie grunty zostały przyznane powodce nieruchomości zamienne i w związku z tym nie wiadomo, które grunty pozostają nierozliczone. Z kolei, nieruchomość objęta Kw tom VIII wykaz 280, o pow. 5.7411 ha przeszła na własność Skarbu Państwa na podstawie art. 1 dekretu z dnia 8.08.1946 r. o wpisywaniu w księgach hipotecznych prawa własności nieruchomości przejętych na cele reformy rolnej i art. 9 ustawy z dnia 12.03.1958r o sprzedaży nieruchomości Państwowego Funduszu Ziemi oraz uporządkowaniu niektórych spraw związanych z przeprowadzeniem reformy rolnej i w związku z tym nie podlega postępowaniu regulacyjnemu (k.76-80).

Wyrokiem z dnia 18 czerwca 2013 roku Sąd Okręgowy w sprawie XII C 377/11 oddalił powództwo i odstąpił od obciążania powódki kosztami procesu (k.415).

Sąd Apelacyjny w Katowicach po rozpoznaniu apelacji powódki od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 18 czerwca 2013 r., sygn. akt XII C 377/11 oraz zażalenia pozwanego Skarbu Państwa-Starosty (...) na rozstrzygnięcie o kosztach procesu zawarte w punkcie 2 wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 18 czerwca 2013r., sygn. akt XII C 377/11 wyrokiem z 25 lutego 2014 roku w sprawie o sygn. akt V ACa 688/13, V ACz 872/13 uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania odwoławczego. Sąd Apelacyjny wskazał, iż dla wyjaśnienia stanu prawnego przejętych nieruchomości oraz ich wartości, jak i wartości działek zamiennych przyznanych powodce na podstawie ugody, a to wobec licznych zmian geodezyjnych i własnościowych, a także dla wyjaśnienia czy proboszczowi zostało udzielone poręczenie w rozumieniu wymienionej ustawy, konieczne było przeprowadzenie opinii z opinii biegłego lub zespołu biegłych. Pozwoliłoby to również powodce na prawidłowe sprecyzowanie roszczeń umożliwiające rozpoznanie sprawy (k.498, k.511-520).

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd zarządzeniem z **24 czerwca 2014 roku** wezwał pełnomocnika powoda do oświadczenia, czy podtrzymuje żądanie pozwu, a jeżeli tak to doprecyzowanie treści oświadczenia woli jakie, zgodnie z żądaniem powoda ma zostać złożone przez stronę pozwaną w celu przeniesienia na rzecz powódki prawa

własności nieruchomości objętej pozwem, precyzyjnego oznaczenia nieruchomości, które mają zostać objęte treścią oświadczenia, wskazując aktualne oznaczenie geodezyjne poszczególnych działek, miejsce ich położenia, numery ksiąg wieczystych oraz pierwotne oznaczenia każdej z nieruchomości objętych żądaniem, wskazanie wartości przedmiotu sporu – w szczególności za które z utraconych nieruchomości i o jakiej wartości dochodzi odszkodowania, oraz podstawy faktycznej żądania (uzasadniających żądanie okoliczności faktycznych), w związku z wielością pozwanych (k.530).

W odpowiedzi na zarządzenie ***strona powodowa pismem z dnia 16 lipca 2014 roku*** podtrzymała powództwo i oświadczyła, że proces nie toczy się o zastępcze oświadczenie woli, a zatem Gmina winna oświadczyć, że przenosi własność nieruchomości. Przerzucając obowiązki na gminę wskazała, że to Gmina powinna wskazać które z nieruchomości dochodzone pozwem zwróci w naturze, a za które z nich zaoferuje nieruchomości zamiennie gdy wykaże, że przywrócenie własności natrafiało na trudne do przewyciężenia przeszkody. Jednocześnie wskazała, że jeżeli Gmina nie będzie w stanie zwrócić nieruchomości w naturze ani też zaoferować nieruchomości zamiennych to odpowiedzialność odszkodowawczą przejmie Skarb Państwa. Dodała, że dochodzi zwrotu nieruchomości opisanych w piśmie z 6 sierpnia 2012 roku doprecyzowanych pismem z 25 września 2012 roku. Oświadczyła jednocześnie, że na obecnym etapie nie jest w stanie sprecyzować, które z nieotrzymanych nieruchomości będzie wnosila o odszkodowanie, albowiem Gminanie sprecyzowała swojego stanowiska w zakresie dokonania zwrotu w naturze wszystkich dochodzonych pozwem nieruchomości, ani nie wskazała żadnych działek zamiennych które gotowa jest zaoferować (k.533-534).

Pozwana Gmina (...) pismem z 13 sierpnia 2014 roku w pełni podtrzymała dotychczasowe stanowisko sformułowane w niniejszej sprawie i wniosła o:

- a) oddalenie powództwa
- b) zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej Gminy (...) kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Pozwana Gmina w dalszym ciągu kwestionowała swoją legitymację bierną w niniejszym procesie, jako, że żaden przepis nie wprowadza odpowiedzialności jednostki samorządu terytorialnego w zakresie roszczeń objętych postępowaniem regulacyjnym. Wskazała, że zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego Rzeczypospolitej Polskiej uczestnicy postępowań regulacyjnych, w których zespół orzekający lub Komisja Majątkowa w jej pełnym składzie nie uzgodniły orzeczenia przed dniem wejścia w życie ustawy, mogą w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania o tym pisemnego zawiadomienia, o którym owa w art. 64 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, wystąpić podjęcie zawieszono postępowania sądowego lub administracyjnego a jeżeli nie było ono wszczęte - wystąpić do sądu o zasądzenie roszczenia. Przy rozpoznawaniu sprawy sąd stosuje przepis) art. 63 ust. 1-3 ustawy, o której mowa w art. 1. W przypadku braku wystąpienia do sądu w tym okresie, roszczenie wygasa. W przypadku natomiast nierozpatrzenia wniosków o wszczęcie postępowania regulacyjnego, złożonych na podstawie art. 62 ust. 3 zdanie pierwsze ustawy, o której mowa w art. 1, oraz art. 2 ustawy z dnia 11 października 1991 r. o zmianie ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, do uczestników postępowań regulacyjnych stosuje się odpowiednio przepis ust. 1, z tym, że termin w nim wskazany liczy się od dnia wejścia w życie tej ustawy. Co do samego postępowania regulacyjnego wskazać należy, że regulacja polegać może na przywróceniu własności nieruchomości lub ich części albo na przyznaniu odpowiedniej nieruchomości zamiennej, lub na przyznaniu odszkodowania przy czym sposoby te nie są równorzędne i powinny być rozważane w ustawowej kolejności. Powód działając w trybie przewidzianym ust. 2 ww. normy prawnej wystąpił na drogę postępowania sądowego, w którym Sąd stosuje cytowany przez powódkę w jej ostatnim piśmie przepis art. 63 ust. 1-3 ustawy z dnia 17.05.1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej. Opisane w pozwie nieruchomości stanowiące niegdyś własność powoda, które zostały przejęte przez Skarb Państwa w 1951 r., ulegały przekształceniom i podziałom i w okresie od roku 1961 prawo do tychże nieruchomości nabyły liczne m. in. osoby fizyczne. Skonstatować należy, że idąc tokiem rozumowania powoda, który w niniejszej sprawie pozwał Gminę, należałoby także pozwać te właśnie osoby fizyczne. W stanie faktycznym niniejszej sprawy odpowiedzialność tych osób nie różni się bowiem

od odpowiedzialności pozwanej Gminy (...) Co do nabycia na własność części z tych nieruchomości przez pozwaną Gminę, wskazać należy, że o ile majątek nieruchomy przekazany Gminie podlega postępowaniu regulacyjnemu, o którym mowa w przepisach art. 61-63 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej nie mniej sam powód, co należy ponownie zaakcentować, również nie wskazał podstawy prawnej dla odpowiedzialności Gminy (...) w zakresie roszczeń objętych treścią pozwu. Nadmienić należy przy tym, iż powód reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, odwołał się w tym zakresie jedynie do względów moralnych, a te nie mogą stanowić podstawy roszczeń zgłaszanych w postępowaniu regulacyjnym. W ocenie pozwanej Gminy podmiotem legitymowanym w niniejszym postępowaniu jest tylko i wyłącznie Skarb Państwa i już na tej podstawie w stosunku do pozwanej Gminy pozew powinien zostać oddalony. Podniosła, że w obecnym stanie prawnym to nie pozwana Gmina winna wskazać, które z nieruchomości dochodzonych pozwem zwróci w naturze, a za które z nich zaoferuje nieruchomości zamiennie w przypadku, gdy wykaże, że przywrócenie własności natrafiało na trudne do przewyciężenia przeszkody. Dodała, że to na powódzie spoczywa obowiązek zindywidualizowania przedmiotu niniejszego postępowania poprzez wskazanie treści oświadczenia woli, które jej zdaniem pozwana winna złożyć w odniesieniu do każdej z oznaczonych precyzyjnie nieruchomości ze wskazaniem aktualnego oznaczenia geodezyjnego wchodzących w jej skład działek, miejsce jej położenia oraz prowadzonej dla nieruchomości księgi wieczystej. Nadmienić należy, że ściśle określenie żądania wytycza granice rozpoznania sprawy. Powódka do chwili obecnej tego nie uczyniła, natomiast w motywach żądania sformułowanego w pozwie względem pozwanej Gminy nie przytoczyła okoliczności faktycznych koniecznych do rozpoznania tak sprecyzowanego żądania. Dodała, że powódka reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika do chwili obecnej nie sprecyzowała powództwa do czego jest zobowiązana w myśl przepisów art. 187 w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. Nie znajduje natomiast podstawy podejmowana przez powódkę, po raz kolejny już resztą w niniejszej sprawie, próba przerwania ciężaru dowodu na pozwaną Gminę. W ocenie pozwanej brak w tym miejscu również podstawy do podejmowania w tym zakresie aktywności przez sąd rozpoznający niniejszą sprawę, jako, że sama powódka która konsekwentnie twierdzi, iż sama nie określi precyzyjnie przedmiotu swojego roszczenia, nie sformułowała w ustawowo przewidzianym terminie wniosków dowodowych, które mogły by służyć sprecyzowaniu jej roszczenia. W żadnej mierze Sąd nie powinien podejmować czynności z urzędu celem prawidłowego sprecyzowania roszczeń powódki tym bardziej reprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika. Przypomnieć należy, że powództwo wytoczone w niniejszej sprawie przeciwko pozwanej Gminie jest powództwem o ukształtowanie prawa i roszczenie takie powinno precyzować treść oświadczenia woli, które winno być złożone w celu przeniesienia - czego powódka się domaga - na rzecz powódki prawa własności nieruchomości objętych pozwem. Powódka jednak tego nie uczyniła. Podniosła również, że obowiązkiem powódki jest wykazanie przesłanek żądania odszkodowawczego, w tym braku nieruchomości spełniających kryteria zamiennych. To na powódce, spoczywał obowiązek wskazania nieruchomości spełniających kryteria zamiennych. Przytoczyć należy stanowisko Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, który w uzasadnieniu orzeczenia z dnia 26.05.2011 r. (sygn. akt: 1 ACa 356/11) stwierdził, że „obowiązkiem powódki będzie wskazanie nieruchomości spełniających kryteria zamiennych”, tymczasem powódka w niniejszym postępowaniu obowiązkowi temu nie uczyniła zadość. Na aktualnym etapie postępowania, w ocenie pozwanej Gminy zaniechanie to oceniać należy przez pryzmat przepisu art. 207§6 k.p.c. Strona powodowa do chwili obecnej nie zainicjowała w wystarczającym stopniu postępowania dowodowego dla wykazania okoliczności powołanych w treści pozwu. Zdaniem pozwanej Gminy aktualnie powódka nie tylko utraciła już możliwość uzupełnienia materiału dowodowego, ale przede wszystkim brak jest podstaw do przerwania ciężaru dowodu na stronę pozwaną (549 – 550).

Pozwany Skarb Państwa w piśmie z 14 sierpnia 2014 roku podtrzymał dotychczasowe stanowisko i wniósł o oddalenie powództwa w całości. W szczególności pozwany Skarb Państwa podtrzymał stanowisko zawarte w odpowiedzi na pozew, w całości podtrzymując stanowisko zawarte w piśmie procesowym z dnia 29 stycznia 2013 r. w którym wskazano, że powódka w dalszym ciągu nie wykazała tożsamości roszczeń zgłoszonych w postępowaniu regulacyjnym i w niniejszym postępowaniu - w szczególności dotyczy to braku udowodnienia tożsamości działek, które rzekomo zostały przejęte przez Państwo i objętych pozwem w niniejszej sprawie. Dodał, że skoro powódka nie wykazała, że przywrócenie nieruchomości nie jest możliwe, ani też nie wykazała, że brak jest nieruchomości zamiennych, to procesowanie w przedmiocie roszczenia odszkodowawczego jest bezprzedmiotowe. Roszczenia powódki skierowane wobec nieruchomości objętych księgą wieczystą Tom VIII wykaz 280 o pow. 5,7411 ha, zasługują

na oddalenie, gdyż zgodnie z posiadaną dokumentacją nieruchomości ta przeszła na własność Skarbu Państwa na podstawie art. 1 dekretu z dnia 8 sierpnia 1946 r. o wpisywaniu w księgach hipotecznych (gruntowych) prawa własności nieruchomości przejętych na cele reformy rolnej (Dz.U. Nr 39, poz. 233) i art. 9 ustawy z dnia 12 marca 1958r. o sprzedaży nieruchomości Państwowego Funduszu Ziemi oraz uporządkowaniu niektórych spraw związanych z przeprowadzeniem reformy rolnej i osadnictwa rolnego (Dz.U. Nr 17, poz. 71) - Skarb Państwa wpisano dnia 23 czerwca 1960 r. W związku z powyższym przedmiotowa nieruchomość nie może być objęta postępowaniem w niniejszej sprawie, gdyż znajduje się poza zakresem ustawy o stosunku Państwa do Kościoła. Oświadczył, że powódka w dalszym ciągu domaga się roszczeń za nieruchomości, które stanowią jej własność. Z wykazu nieruchomości dołączonych do pisma procesowego pozwanej Gminy z dnia 11 grudnia 2012 r. , a który to wykaz obejmuje działki, w związku z którymi swe roszczenie formułuje powódka, wynika wprost, że część tychże nieruchomości stanowi obecnie własność powódki: działka (...), działka (...), działka (...), a część wskazanych przez powódkę nieruchomości stanowi własność Skarbu Państwa , a powódka nie zainicjowała żadnego postępowania dotyczącego zwrotu tychże nieruchomości, lub przyznania zamiennych, w konsekwencji dalej idące roszczenia powódki nie mogą być rozpatrywane, przykładowo dotyczy to działek: (...) Skarb Państwa podtrzymał stanowisko, zgodnie z którym za bezsporne uznać należy podpisanie w dniu 20 lutego 2007 r. ugody na mocy której Parafia odzyskała grunty o łącznej powierzchni (...) ha oraz fakt przyznania decyzją administracyjną Wojewody terenów o powierzchni (...) ha. Wskazać należy, iż z treści powołanej ugody oraz decyzji Wojewody nie wynika, za które nieruchomości będące uprzednio własnością powoda zostały przyznane nieruchomości zamienne. Nie sposób zatem jednoznacznie wykluczyć, iż nieruchomości zostały przyznane za nieruchomości, za które obecnie powód domaga się odszkodowania. W związku z powyższym procedowanie Sądu nad roszczeniami powódki w dalszym ciągu jest niemożliwe, skoro powódka w sposób precyzyjny nie określiła, które nieruchomości utraciła, które zostały jej zwrócone, jaki jest stosunek nieruchomości zwróconych do utraconych, gdzie położone są nieruchomości utracone, jaka jest aktualna numeracja działek objętych postępowaniem. Innymi słowy, żądanie pozwu nie może być rozpoznane wskutek braku odpowiedniej inicjatywy dowodowej po stronie powódki (k. 944 – 946).

Pismem z 29 października 2014 roku strona powodowa wniosła, aby pozwana złożyła oświadczenia o następującej treści:

1. Pozwana Gmina przenosi nieodpłatnie na rzecz powódki prawo własności nieruchomości stanowiącej działki gruntu numer (...) o łącznej powierzchni (...) ha położonych w Ż., dla których Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW nr (...).
2. Pozwana Gmina przenosi nieodpłatnie na rzecz powódki prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...).
3. Pozwana Gmina przenosi nieodpłatnie na rzecz powódki prawo własności nieruchomości stanowiącej działki gruntu numer (...) o łącznej powierzchni (...) ha położonych w Ż., dla których Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem (...).
4. Pozwana Gmina przenosi nieodpłatnie na rzecz powódki prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...).
5. Pozwana Gmina przenosi nieodpłatnie na rzecz powódki prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...).
6. Pozwana Gmina przenosi nieodpłatnie na rzecz powódki prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...).

7. Pozwana Gmina przenosi nieodpłatnie na rzecz powódki prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer (...) o łącznej powierzchni (...) ha położonych w Ż., dla których Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem nr KW nr (...).

8. Pozwana Gmina przenosi nieodpłatnie na rzecz powódki prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...).

9. Pozwana Gmina przenosi nieodpłatnie na rzecz powódki prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...).

10. Pozwana Gmina przenosi nieodpłatnie na rzecz powódki prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...).

11. Pozwana Gmina przenosi nieodpłatnie na rzecz powódki prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...).

12. Pozwana Gmina przenosi nieodpłatnie na rzecz powódki prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer (...) o łącznej powierzchni (...) ha położonych w Ż., dla których Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW nr (...).

Dodała że Gmina jest obecnie w posiadaniu dochodzonych gruntów o powierzchni 3,9151 ha. W pozostałym zakresie wniosła o zobowiązanie pozwanej gminy do przedłożenia zestawienia odpowiednich nieruchomości, których prawo własności pozwana Gmina może przenieść na rzecz powódki w zamian za pozostałe nieruchomości dochodzone pozwem, zgodnie z art. 63 ust. 1 punkt 2 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego. Oświadczyła, że w zakresie odszkodowania od Skarbu Państwa jego wysokość i zakres będzie można obliczyć dopiero po zaproponowaniu przez Gminę nieruchomości zamiennych, wówczas dopiero ziści się przesłanka wynikająca z art. 63 ust. 1 punkt 3 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego. Na obecnym etapie sprawy nie można bowiem ustalić czy w sprawie występuje brak możliwości dokonania regulacji w sposób określony w punkcie 1 i 2 ustępu 1 art. 63 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego. Podtrzymuję zatem wnioski o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych. Powódka wskazała, że decyzją Wojewody z dnia 23 kwietnia 1990 roku zostały jej zwrócone działki o numerach (...). **. Działki te uprzednio należały do powódki. Wobec czego zwrócone one zostały w naturze .**

W zakresie ugody zawartej przed Komisją Majątkową zawartej w dniu **20 lutego 2007 roku powódce zwrócono cztery działki o łącznej powierzchni 2,9048 ha, z czego:**

1) działka o numerze (...) położona w Ż. o powierzchni (...) ha jest tożsama z działką o numerze (...). Działka ta przeszła na rzecz Skarbu Państwa na podstawie ustawy o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego. Działka ta została więc zwrócona w naturze, a nie jako działka zamienna.

2) ***Działka o numerze (...) położona w Ż. o powierzchni (...) ha została już raz zwrócona powódce, na podstawie decyzji Wojewody z dnia 23 kwietnia 1990 roku. Nie jest to zatem nieruchomość zamienna, a jedynie błąd w samej ugodzie.***

3) ***Działki o numerach nr (...) o powierzchni (...), (...) o powierzchni (...) ha*** wpisane do księgi wieczystej prowadzonej przez Sąd Rejonowy w (...) pod numerem KW (...) oraz ***działka o numerze (...) o powierzchni (...) ha***, wpisanej do księgi wieczystej prowadzonej przez Sąd Rejonowy w (...) pod numerem KW (...), ***były działkami zamiennymi.***

Wobec faktu, iż dłużnik nie złożył stosownego oświadczenia, na podstawie art. 451 §2 kodeksu cywilnego powódka zaliczyła działki wymienione w punkcie 3 powyżej o łącznej powierzchni 1.6362 ha na poczet nieruchomości działki gruntu o numerze (...) o powierzchni (...) ha wpisanej do księgi wieczystej prowadzonej przez Sąd Rejonowy w (...) pod numerem (...) oraz na poczet działki gruntu o numerze (...) o powierzchni (...) ha wpisanej do księgi wieczystej prowadzonej przez Sąd Rejonowy w (...) pod numerem (...). Do pisma został dołączony „Wykaz utraconych działek gruntu wraz z przekształceniami numerami KW oraz właścicielami” (k.575 – 585).

Pismem z 9 grudnia 2014 roku strona powodowa wniosła o przeniesie własność następujących nieruchomości na rzecz powódki:

1) działki gruntu o numerach:

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

Powyższe powstałe w wyniku podziału działki nr (...),

(...)

o łącznej powierzchni (...) ha położonych w Ż., dla których Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW nr (...).

2) działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...)

3) działki gruntu numer (...),

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

Powstałe w wyniku podziału działki (...),

(...)

(...)

Powstałe w wyniku podziału działki (...)

o łącznej powierzchni (...) ha położonych w Ż., dla których Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...)

4) działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...)

5) działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...);

6) działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...);

7) działki gruntu numer (...) o łącznej powierzchni (...) ha położonych w Ż., dla których Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem nr KW nr (...);

8) działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...);

9) działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...);

10) działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...);

11) działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...);

12) działki gruntu numer (...),

- (...),

- (...),

- (...),

- (...),

- (...),

- (...),

- (...),

- (...),

- (...),

-(...)

- (...)

o łącznej powierzchni (...) ha położonych w Ż., dla których Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW nr (...)

13) działki gruntu numer:

- (...)
- (...)
- (...)
- (...)
- (...)
- (...)
- (...)
- (...)
- (...)
- (...)

o łącznej powierzchni (...) ha położonych w Ż., dla których Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW nr (...).

Jednocześnie wniosła o zobowiązanie pozwanej Gminy do przedłożenia zestawienia odpowiednich nieruchomości, których prawo własności pozwana Gmina może przenieść na rzecz powódki w zamian za pozostałe nieruchomości dochodzone pozwem, zgodnie z art. 63 ust. 1 punkt 2 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego. W zakresie odszkodowania od Skarbu Państwa jego wysokość i zakres będzie można obliczyć dopiero po zaproponowaniu przez Gminę nieruchomości zamiennych, wówczas dopiero ziszczy się przesłanka wynikająca z art. 63 ust 1 punkt 3 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego. Na obecnym etapie sprawy nie można bowiem ustalić czy w sprawie występuje brak możliwości dokonania regulacji w sposób określony w punkcie 1 i 2 ustępu 1 art. 63 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego. Podtrzymuję zatem wnioski o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych (k.881 – 884).

Sąd ustalił co następuje:

W dniu 7.03.1951r. Skarb Państwa przejął na własność kościelne nieruchomości ziemskie stanowiące własność (...) Urzędu (...) w Ż., o łącznej powierzchni 27.9343 ha. Wykaz gruntów przejętych na rzecz Skarbu Państwa przedstawiony został przez powoda Komisji Majątkowej (k.24 odwr.). Automatycznie wydzielono grunty o pow. 1.9190 ha znajdujące się pod zabudowaniami i cmentarzami służące wyłącznie celom wykonywania kultu religijnego. Jednocześnie państwowa komisja postanowiła „zgodnie z prośbą ks. Proboszcza poręczyć 3,61 ha gruntu w tym 0,61 ha łąki przyległej do podwórza plebanii zaś sam grunt orny o obszarze 3 ha położony na sadzawkach do wyłącznego użytku ks. proboszcza W., na który to ks. Proboszcz zawarł umowę dzierżawną z (...). (k.18).

Decyzją z 1990r. nr (...)- (...) z 23.04.1990r Urząd Wojewódzki w(...) zwrócił powodowi część przejętych nieruchomości tj. działki o numerach (...), które uprzednio należały do powódki. Fakt ten potwierdzony jest Informacją Prezydenta Miasta (...) z dnia 19.04.1990 roku (D.. Wojewody (...)) k. 16 dołączonych do akt).

Wnioskiem z dnia 18.11.1992r. powód wniósł do Komisji Majątkowej w W. na podstawie art. 61 ust.1 pkt 2 u.p.k.k. o wszczęcie postępowania regulacyjnego i przywrócenie własności nieruchomości przejętych na własność Skarbu Państwa o pow. około 26 ha. (k.20). W toku tego postępowania, w dniu 20.02.2007r. zawarto ugodę, na mocy której powód otrzymał własność nieruchomości o pow. 2.9048 ha (k.23).

Powódce zwrócono 4 działki o łącznej powierzchni 2,9048 ha, z czego działka o numerze (...) położona w Ż. o powierzchni (...) ha jest tożsama z działką o numerze (...). Działka ta przeszła na rzecz Skarbu Państwa na podstawie ustawy o przejściu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego. Działka ta została zwrócona w naturze (pismo Starosty (...) z dnia 06.12.2011 - w

aktach). Działka o numerze (...) położona w Ż. o powierzchni (...) ha została już raz zwrócona powódce, na podstawie decyzji Wojewody z dnia 23 kwietnia 1990 roku. Błędnie wskazano w ugodzie że jest to nieruchomości zamienna (Decyzja Wojewody z dnia 23.04.1990 r. - w aktach). Natomiast działki o numerach nr (...)o powierzchni (...) ha, (...) o powierzchni (...) ha wpisane do księgi wieczystej prowadzonej przez Sąd Rejonowy w (...) pod numerem KW (...) oraz działka o numerze (...) o powierzchni (...) ha, wpisana do księgi wieczystej prowadzonej przez Sąd Rejonowy w (...) pod numerem KW (...), wg powoda należy uznać iż zostały przyznane powodowi jako działki zamienne, **powód nie wskazał jednak w zamian za jakie nieruchomości przejęte zostały przyznane działki zamienne, ani jaka była wartość działek przejętych i przyznanych.**

Pismem z 21.02.2011r. Komisja Majątkowa na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy o zmianie u.p.k.k. powiadomiła powódkę o nierozpatrzeniu wniosku i pouczyła o możliwości wystąpienia do sądu. (k.25).

Parafia (...) w M. (Ż.) jest tożsama z (...) Urzędem (...) w Ż.. (k.94).

Powódka była właścicielem nieruchomości wpisanych do ksiąg wieczystych Sądu Rejonowego (...) przedłożonych Sądowi wraz z pozwem, uwzględniających stan prawny z lipca 2011r. Z treści ksiąg wieczystych wynikało, że właścicielami nieruchomości objętych odpisami są osoby fizyczne, zakrystia katolicka w (...) Ż., Skarb Państwa lub Gmina (...) (k.28, k.34, k.36, k.37-38, k.41). Odnośnie do nieruchomości, które stanowią własność Skarbu Państwa z wpisu obejmującego podstawy nabycia wynika, że Skarb Państwa nabył te nieruchomości na podstawie wniosku Prezydium Powiatowej Rady narodowej w T. z dnia 14.09.1963r. oraz protokołu o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki z dnia 7.03.1951r. (k.27, k.29). W księgach wieczystych przedłożonych przez powoda, a obejmujących nieruchomości należące do pozwanej Gminy jako podstawę nabycia własności wskazano wniosek z 30.01.1997r., rozporządzenie Rady Ministrów z 1.12.1994r (w sprawie utworzenia i znoszenia gmin, ustalenia ich granic, nazw i siedzib władz w niektórych województwach oraz nadania niektórym gminom statusu miasta Dz.U.1994.132.671) i protokół zdawczo-odbiorczy z 19.07.1995r. (k.30-33, k.35, k.39-40,). Księga wieczysta o numerze (...) została zamknięta 13 marca 2008 roku i cały stan przeniesiono do Kw. (...) (k.42, k.210-229).

Na podstawie treści wpisów w przedstawionych Sądowi księgach wieczystych ustalono, iż grundbuchy obejmowały wpisy dotyczące działek i sposobu rozporządzania nimi w różnych okresach, zarówno przed 1963r. jak i później i dotyczyły:

- **grunbuch (k.161), tom VI wykaz 201** (k.45) - znajdują się wpisy wniosku Prezydium Powiatowej Rady narodowej w T. z dnia 14.09.1963r. oraz protokołu o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki z dnia 7.03.1951r. na podstawie których wpisano jako właściciela Skarb Państwa. Wpisu dokonano w 1963r. Jednak z jej treści nie wynika jednoznacznie kto był pierwotnie właścicielem nieruchomości objętej księgą. Księga wieczysta (grunbuch) t.VI wykaz 201 obejmowała do 63 roku działki o numerach (...), Z tej księgi wieczystej odłączono i przeniesiono do innej księgi wieczystej na wniosek (nie wykazano czyj) w 1958r. działki (...), . Parcelę nr (...) przeniesiono w 1963r. do kw nr (...). W późniejszych latach odnotowywano kolejne rozporządzenia nieruchomością.
- W Księdze wieczystej (grunbucha) **tom, 8 wykaz 279** (k.51-54) wskazano działki (...), którym właścicielem wskazano – księdza proboszcza w Ż.
- W Księdze wieczystej (grunbucha) **tom 8 wykaz 280** (k.57-61) wskazano przez wpisaniem do księgi Skarbu Państwa działki (...), a właścicielem wskazano – Kościół (...) w Ż. (k.26). Wcześniej, przed wpisaniem do kw Skarbu Państwa z tej księgi wieczystej odłączono i przeniesiono do innej księgi wieczystej na wniosek (nie wykazano czyj) w 1959r. działki (...) do kw. (...), w 1959r. (...) do kw (...), w 1960 – (...) do kw (...)
- W Księdze wieczystej (grunbucha) **tom 5 wykaz 154** (k.55-56) wskazano przez wpisaniem do księgi Skarbu Państwa działki o numerach (...). Księga w części przedłożonej Sądowi nie obejmuje wpisu dotyczącego właściciela. Przed wpisaniem do kw Skarbu Państwa w 1963r. z tej księgi wieczystej odłączono i przeniesiono do innej księgi wieczystej na wniosek (nie wykazano czyj) w 1958r. działki (...) do KW (...) (k.242-243)

W wyniku podziału działki (...), której właścicielem był G. (...) H. (...) w Ś. powstały działki:

- a) (...), (...) opisane jako „**(...)Parafia (...)**”,
- b) (...), (...) opisane jako „**(...) Kościół w Ż.**”,
- c) (...), (...) opisane jako „(...)”, czyli działki będące własności G. (...) H. (...) w Ś. (k.709, k.710-714).

Działka (...) – nie została przejęta na mocy ustawy z 20 marca 1950 roku o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki i poręczeniu probszczom posiadania gospodarstw rolnych (k.351)

Działka (...) powstała w 12.04.1933r. z podziału działki pierwotnej (...) (Załącznik nr 1). Aktualny stan tej działki, która na przestrzeni lat ulegała kolejnym podziałom, obrazuje mapa pogładowa pozyskana z geoportalu tamogórskiego (Załącznik nr 3) oraz z podkładem ortofotomapy (Załącznik nr 5). W wyniku podziału działki (...) o powierzchni (...) powstały **2 nowe działki** (Załącznik nr 8):

- (...) o powierzchni (...), KW (...) stacja redukcyjna gazu (k.189-191, k.330, k.722),
- (...) o powierzchni (...) (k.330, k.722, k.723).

Działka (...) o powierzchni (...) podzieliła się na **5 nowych działek**:

- (...) o powierzchni (...), KW (...) - własność Gminy (...), teren pod urządzenia energetyczne (k.263, k.330),
- (...) o powierzchni (...), KW (...) - własność Gminy (...) - w trwałym zarządzie (...) Ośrodka (...) w M. – budynek zaplecza (k.262, k.330),
- (...) o powierzchni (...) KW (...) - własność Gminy (...) w trwałym zarządzie (...) Ośrodka (...) w M. – boiska sportowe (k.261, k.330),
- (...) o powierzchni (...), KW (...) - własność Gminy (...) w trwałym zarządzie (...) Ośrodka (...) w M. – boisko sportowe (k.261, k.330),
- (...) o powierzchni (...). KW (...) - własność Gminy (...) (k.202-203).

Numeracja działek zgodna ze stanem faktycznym, co potwierdza Załącznik nr 3.

Działka (...) – nie została przejęta na mocy ustawy z 20 marca 1950 roku o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki i poręczeniu probszczom posiadania gospodarstw rolnych (k.352, k.353):

Działka (...) powstała w 12.04.1933r. z podziału działki pierwotnej (...) (Załącznik nr 1). Aktualny stan tej działki, która na przestrzeni lat ulegała kolejnym podziałom obrazuje mapa pogładowa pozyskana z geoportalu (...) (Załącznik nr 2) oraz z podkładem ortofotomapy (Załącznik nr 6). W wyniku podziału **działki (...)** o powierzchni (...) powstało **6 nowych działek** (Załącznik nr 7, Załącznik nr 9, Załącznik nr 10):

- (...) o powierzchni (...),
- (...) o powierzchni (...)
- (...) o powierzchni (...)
- (...) o powierzchni (...)
- (...) o powierzchni (...)

- (...) o powierzchni (...)

Działka (...) o powierzchni (...) podzieliła się na **12 nowych działek** (Załącznik nr 11, Załącznik nr 22) oraz nastąpił przybytek powierzchni +0.0496ha (k.351):

- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.160-164, k.330),

- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.252, k.330),

- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.251, k.330),

- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.330),

- (...) o powierzchni(...) KW (...) (k.250, k.330),

- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.249, k.330),

- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.248, k.330),

- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.154-156, k.330),

- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.253, k.330),

- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.162-163, k.330),

- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.192-194, k.330) – własność Gminy (...) – tereny komunikacji pieszej;

- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.192-194, k.330) - własność Gminy (...)

Numeracja działek zgodna ze stanem faktycznym, co potwierdza Załącznik nr 2.

Działka (...) mocą decyzji podziałowej z 2014 r. uległa podziałowi na 5 działek:

- (...) o powierzchni (...) KW GL 1T/ (...) – własność (...),

- (...) o powierzchni (...) KW GL 1T/ (...) - własność (...)

- (...) o powierzchni (...) KW GL 1T/ (...) - własność (...)

- (...) o powierzchni (...) KW GL 1T/ (...) - własność (...)

- (...) o powierzchni (...), KW GL 1 T/ (...) - własność (...)

na których znajduje się ciąg pieszo-jezdny.

Działka (...) o powierzchni (...) podzieliła się na 6 nowych działek (Załącznik nr 12) oraz nastąpił przybytek powierzchni +0.0224ha (k.351):

- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.166-167, k.331),

- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.255, k.331),

- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.254, k.331),

- (...) o powierzchni (...) O., KW (...) (k.151-153, k.331),

- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.257, k.330, k.331),

- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.234-235, k.331) - własność Gminy (...)

Numeracja działek zgodna ze stanem taktycznym, co potwierdza Załącznik nr 2.

Działka (...) o powierzchni 0.3000ha podzieliła się na 7 nowych działek (Załącznik nr 13) oraz nastąpił przybytek powierzchni +0.0223ha (k.352):

- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.166-167, k.331),

- (...) o powierzchni (...)KW (...) (255, k.331),

- (...) o powierzchni (...)KW (...) (k.254, k.331),

- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.151-153, k.331),

- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.257, k.331),

- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.239-241, k. 331) własność Gminy (...)

- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.239-241, k.331) - własność Gminy (...)

Numeracja działek zgodna ze stanem faktycznym, co potwierdza Załącznik nr 2.

Działka (...) o powierzchni (...) podzieliła się na **13 nowych działek** (Załącznik nr 14) oraz nastąpił przybytek powierzchni +0.0516ha (k.352-353):

- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.164-165, k.331),

- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.247, k.331),

- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.258, k.331),

- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.266, 331),

- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.169-171, k.331),

- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.257, k.331),

- (...) o powierzchni (...), KW (...) – własność J. P. (1) i T. P. (k.151-153, k.331),

- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.254, k.331),

- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.255, k.331),

- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.166-167, k.331),

- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.274, k.331) - własność Gminy (...),

- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.274, k.331) - własność Gminy (...)

- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.274, k.331) - własność Gminy (...)

Numeracja działek zgodna ze stanem faktycznym, co potwierdza Załącznik nr 2.

Działka (...) o powierzchni (...) podzieliła się na **6 nowych działek** (Załącznik nr 15) oraz nastąpił przybytek powierzchni +0.0224ha:

- (...) o powierzchni (...)KW (...) (k.236-238),
- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.178-180),
- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.175-177),
- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.265),
- (...) o powierzchni (...)
- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.264).

Numeracja działek zgodna ze stanem faktycznym, co potwierdza Załącznik nr 2.

Działka (...) o powierzchni (...) podzieliła się na **3 działki**:

- (...) o powierzchni (...)KW (...) (k.258),
- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.266),
- (...) o powierzchni (...) , KW (...) (k.169 – 171).

Działka (...) o powierzchni (...) podzieliła się na **4 nowe działki** (Załącznik nr 16, k.353):

- (...) o powierzchni (...) (k.332),
- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.274m k.332) - własność Gminy (...)
- (...) o powierzchni (...) (k.332),
- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.274, k.332) - własność Gminy (...)

Działka (...) o powierzchni (...) ((...)), k.333 - własność Gminy (...)

(...) o powierzchni (...) podzieliła się na **3 nowe działki** (Załącznik nr 17, k.332):

- (...) o powierzchni (...) (k.332),
- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.183-185, k.332),
- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.274, k.332) - własność Gminy (...) (k.332).

Działka (...) o powierzchni (...) podzieliła się na **2 nowe działki** (Załącznik nr 18):

- (...) o powierzchni (...) (k.332),
- (...) o powierzchni (...) (k.332).

Działka (...) o powierzchni 1.0956ha podzieliła się na **12 nowych działek** (Załącznik nr 19):

- (...) o powierzchni(...) KW (...) (k.276, k.332),
- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.178 – 180, k.332),
- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.175-177, k.332),
- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.277, k.332),

- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.272, k.332),
- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.271, k.332),
- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.270, k.332),
- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.269, k.332),
- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.172-174, k.332),
- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.268, k.332),
- (...) o powierzchni (...) (k.333),
- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.274, k.333) własność Gminy (...)

Numeracja działek zgodna ze stanem faktycznym, co potwierdza Załącznik nr 2.

Działka (...) o powierzchni (...) podzieliła się na **2 nowe działki** (Załącznik nr 20):

- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.157-159),
- (...) o powierzchni (...) KW (...).

Numeracja działek zgodna ze stanem faktycznym, co potwierdza Załącznik nr 2.

Działka (...) o powierzchni (...) podzieliła się na **2 nowe działki** (Załącznik nr 20, k.332):

- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.157-159),
- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.186-188).

Numeracja działek zgodna ze stanem faktycznym, co potwierdza Załącznik nr 2.

(...) o powierzchni (...) podzieliła się na **2 nowe działki** (Załącznik nr 20):

- (...) o powierzchni (...). KW (...) (k.157-159, k.333),
- (...) o powierzchni (...) KW (...) (k.274, k.333) własność Gminy (...)

Numeracja działek zgodna ze stanem faktycznym, co potwierdza Załącznik nr 2.

Działka (...) o powierzchni (...) wykazem zmian gruntowych (Załącznik nr 25) z 31.01.1950 r. uległa podziałowi na **3 nowe działki**:

- (...) o powierzchni (...) KW (...)
- (...) o powierzchni (...) KW (...),
- (...) o powierzchni (...)

Działka (...) o powierzchni (...) podzieliła się na **16 nowych działek** (Załącznik nr 34):

- (...) o powierzchni 0.0033ha, KW (...),
- (...) o powierzchni 0.0564ha, KW (...),

- (...) o powierzchni 0.0584ha, KW (...),
- (...) o powierzchni 0.0578ha, KW (...),
- (...) o powierzchni 0.0566ha, KW (...),
- (...) o powierzchni 0.0509ha, KW (...),
- (...) o powierzchni 0.0513ha, KW GL 1T/ (...),
- (...) o powierzchni 0.0521ha, KW GL 1T/ (...),
- (...) o powierzchni 0.0522ha, KW (...),
- (...) o powierzchni 0.0520ha, KW (...),
- (...) o powierzchni 0.0512ha, KW (...),
- (...) o powierzchni 0.0510ha, KW GL 1T/ (...),
- (...) o powierzchni 0.0509ha, KW (...),
- (...) o powierzchni 0.0507ha, KW (...),
- (...) o powierzchni 0.0507ha, KW (...),
- (...) o powierzchni 0.0500ha, KW (...).

Numeracja działek zgodna ze stanem faktycznym, co potwierdza Załącznik nr 23.

Działka (...) o powierzchni (...) (...) abc stała się własnością (...)Gminy (...). podzieliła się na **3 nowe działki:**

(...)o powierzchni (...) KW (...) (k.329, k.350) – własność Parafia Z.,

(...) o powierzchni(...), KW (...) (k.242-243, k.329, k.350),

(...) o powierzchni (...)KW (...) (k.329, k.350).

Działka (...) o powierzchni (...)podzieliła się na:

- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.242-243),

- (...) o powierzchni (...) (k.350).

Działka (...) o powierzchni (...) podzieliła się **na 2 nowe działki** oraz nastąpił ubytek powierzchni (...) (Załącznik nr 26):

- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.230-233, k.329, k.350),

- (...) o powierzchni (...), KW(...) – własność (...) (k.195-196, k.329, k.350).

Numeracja działek zgodna ze stanem faktycznym, co potwierdza Załącznik nr 23.

Tom: 6 Wykaz Liczba: 201 Ż.:

Tom VI karta 201, art. 107 i 1026 znajdują się **historia działki (...)** , które ulegały kolejnym podziałom. Istnieje również wpis właściciela Skarb Państwa - Na podstawie wniosku Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w T.z dnia 14

września 1963r. - nr. Dz. (...) - oraz zaświadczenia tegoż Prezydium Nr. (...) tudzież **odpisu protokołu o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki z dnia 7 marca 1951r.** - wpisano dnia 26 września 1963r.(k.278,k.333, k.354).

Od założenia w 1897r. w ww. księdze wieczystej ujawnione były działki o numerach (...) (...) o łącznej powierzchni 25,8874 ha, która została skreślona i wykazano powierzchnię 25,8648 ha (artykuły: (...) i (...) matrykuły obrębu Ż.). Wskazane działki wpisane były w artykule (...)matrykuły obrębu Ż., w którym, w rubryce dotyczącej właściciela nieruchomości, znajduje się wpis w j. niemieckim, **wskazujący na własność Parafii (...) Działki o numerach: (...) (która powstała w miejsce działki o numerze (...)) zostały odpisane z powołanego artykułu 107 matrykuły i wpisane do artykułu 1026 obrębu Ż.**, w którym, w rubryce dotyczącej **właściciela nieruchomości, znajduje się wpis: (...) w Ż.** (są to jedyne działki wpisane w artykule 1026 matrykuły);. W 1936r. działki o numerach: 364 i 365 o łącznej powierzchni 10,3970 ha, zostały odłączone z przedmiotowej księgi wieczystej i wpisane do księgi wieczystej o oznaczeniu (...) Wykaz Liczba:(...) Ż., w której, jako właściciel nieruchomości, został ujawniony G. (...) H. (...) w Ś. i nie zostały przejęte w trybie powołanej wyżej ustawy. W 1963 r. **działki o numerach: (...) o łącznej powierzchni 1,1030 ha, zostały odłączone z przedmiotowej księgi wieczystej i wpisane do księgi wieczystej o numerze (...) (aktualnie (...), k.260)), w której, jako właściciel nieruchomości, zostało ujawnione (...) w Ż.** Po odjęciu z ogólnej powierzchni księgi wieczystej wynoszącej 25,8648 ha powierzchni działek o numerach: (...), pozostaje powierzchnia nieruchomości zgodna z powierzchnią, jaką wymienia zaświadczenie Prezydium Powiatowej Rady Narodowej Wydziału (...)w T. Nr (...)z dnia 09 września 1963r. (dalej (...)), tj. powierzchni (...) ha i działki o numerach: (...)

Tom: (...) Wykaz Liczba: (...) Ż.:

Tom (...)karta 154, art. 169 znajdują się historia działki „(...) (art. 169), które ulegały kolejnym podziałom. Istnieje również wpis właściciela Skarb Państwa - Na podstawie wniosku Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w T. z dnia 14 września 1963r. - nr. Dz. (...) - oraz zaświadczenia tegoż Prezydium Nr. (...) tudzież **odpisu protokołu o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki z dnia 7 marca 1951r.** - wpisano dnia 26 września 1963r. (k.279). Działka pierwotna o numerze (...)wpisana była w artykule (...) matrykuły obrębu Ż., w którym, w rubryce dotyczącej właściciela nieruchomości, wpisana jest osoba fizyczna, natomiast w rubryce dotyczącej oznaczenia księgi wieczystej wpisany jest Tom: (...)Wykaz: (...) Ż.. Zgodnie z treścią ww. artykułu matrykuły **działka pierwotna o numerze (...)uległa podziałowi na** działkę o numerze (...) (...) (wpisaną w artykule 115 matrykuły), która wpisana została w księdze wieczystej o oznaczeniu Tom:4 Wykaz: 119 Ż., gdzie, jako właściciel nieruchomości ujawniona była osoba fizyczna oraz na działkę o numerze (...)abc (odpisaną z artykułu (...) matrykuły i wpisana do artykułu (...) obrębu Ż.), która wpisana została w księdze wieczystej o oznaczeniu Tom: (...) Wykaz: (...) Ż., gdzie, w dziale, **dotyczącym właściciela** nieruchomości, znajduje się wpis w j. niemieckim, **wskazujący na własność (...) Gminy (...)**. Działka o numerze (...)abc o powierzchni (...) ha, zgodnie z artykułem(...) matrykuły obrębu Ż. **uległa podziałowi na działki o numerach: (...)o powierzchni (...), (...) o powierzchni (...) i (...) o powierzchni (...) ha (łącznie powierzchnia (...) ha, k.329)**; powierzchnia nieruchomości działki o numerze (...) (...) jest zgodna z powierzchnią, jaką wymienia wyżej powołane w pkt.1 zaświadczenie (...). Działka o numerze (...)abc **wraz z działką (...) (...)**, zgodnie z artykułem (...)matrykuły obrębu Ż., uległy podziałowi na działki o numerach: (...) (nieruchomość stanowi własność osoby fizycznej, k.855).

Tom: (...) Wykaz Liczba: (...) Ż. (aktualnie: (...)):

Tom (...) karta (...) znajdują się historia działki (...). Istnieje również wpis właściciela Skarb Państwa - Na podstawie wniosku Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w T. z dnia 14 września 1963r. - nr. Dz. (...) - oraz zaświadczenia tegoż Prezydium Nr. (...) tudzież **odpisu protokołu o przejęciu przez Państwa dóbr martwej ręki z dnia 7 marca 1951r. - wpisano dnia 26 września 1963r.** Działka o numerze: (...) posiada uregulowany stan prawny i stanowi, na podstawie zawartej przed Komisją Majątkową w W. **ugody** o sygnaturze akt: W.KM-III- (...) z dnia 20 lutego 2007 r., **własność Parafii (...) w Ż.** . powierzchnia nieruchomości jest zgodna z powierzchnią, jaką wymienia wyżej powołane w pkt. 1 zaświadczenie (...) (k.856).

Tom:(...) Wykaz Liczba: (...)B. (aktualnie: (...)):

Tom (...)karta (...) znajdują się historia działki(...), które zlokalizowane są w Ś. obręb (...) Od założenia księgi wieczystej, tj. od 1942r., wpisana w niej była i jest aktualnie działka o numerze(...) położona w S. (wpis w K. N.). Wpis jest zgodny z artykułem (...) matrykuły obrębu B., w którym, w rubryce dotyczącej właściciela nieruchomości, znajduje się wpis w j. niemieckim, wskazujący na **własność Parafii (...) w Ż.** Powierzchnia nieruchomości Jest zgodna z powierzchnią, Jaką wymienia wyżej powołane w pkt. 1 zaświadczenie (...). Aktualnie w księdze wieczystej o numerze (...), **jako właściciel nieruchomości**, oznaczonej jako działka o numerze (...) (o pow.(...), obręb (...))karta mapy (...) Ś.), **wpisany jest Skarb Państwa - (...)** zmiana powierzchni działki nastąpiła w 2006r. na skutek pomiaru kontrolnego (k.181-182, k.336, k.857).

Tom: (...) Wykaz Liczba: (...) Ż. (aktualnie: (...)):

Tom (...)karta (...), art. 296 znajdują się historia działki (...). Istnieje również wpis właściciela Skarb Państwa - Na podstawie wniosku Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w T. z dnia 14 września 1963r. - nr. Dz. (...) - oraz zaświadczenia tegoż Prezydium Nr. (...) tudzież **odpisu protokołu o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki z dnia 7 marca 1951r.** - wpisano dnia 26 września 1963r. Działka o numerze: (...) posiada uregulowany stan prawny i stanowi, na podstawie **decyzji** Wojewody (...) Nr (...) z dnia 23 kwietnia 1990r., **własność Parafii (...)w Ż.** Zachodzi konieczność sprostowania mianownika działki w księdze wieczystej (...), z uwagi na prawdopodobieństwo omyłki pisarskiej przy przepisywaniu treści księgi wieczystej do systemu elektronicznego. Powierzchnia nieruchomości jest zgodna z powierzchnią, jaką wymienia wyżej powołane w pkt. 1 zaświadczenie (...) (k.858).

Tom: (...) Wykaz Liczba: (...) Ż.:

W przedmiotowym artykule matrykuły, jako właściciel nieruchomości, wpisany jest (...) H. G. w Ś. i oznaczenie księgi wieczystej (...) Ż.. Od 1875r. w ww. (...) artykule matrykuły wpisana była

1) działka o numerze(...) która **uległa podziałowi na działki o numerach:** (...), (...), (...) (...), (...)

a) działki o numerach: (...)zostały w ww. artykule (...) matrykuły obrębu Ż.;

b) działka o numerze (...) została odpisana z artykułu (...) i wpisana do artykułu (...) matrykuły, w którym, w rubryce dotyczącej właściciela nieruchomości, wpisano osobę fizyczną i oznaczenie księgi wieczystej Tom: (...) Wykaz Liczba: (...)

c) działka o numerze (...) została odpisana z artykułu (...) i wpisana do artykułu (...) matrykuły, w którym, w rubryce dotyczącej właściciela nieruchomości, wpisano osobę fizyczną i oznaczenie księgi wieczystej Tom: (...) Wykaz Liczba: (...)

d) działki o numerach: (...) zostały odpisane z artykułu (...) i wpisane do artykułu 293 matrykuły, w którym, w rubryce dotyczącej właściciela nieruchomości, wpisano księdza F. W. i oznaczenie księgi wieczystej Tom: (...) Wykaz Liczba: (...);

e) działki o numerach: (...) zostały odpisane z artykułu (...) i wpisane do artykułu (...) matrykuły, w którym, w rubryce dotyczącej właściciela nieruchomości, wpisano Kościół (...) Ż. i oznaczenie księgi wieczystej Tom: (...)Wykaz Liczba:(...) (k.721, k.859).

W księdze wieczystej o oznaczeniu Tom: (...) Wykaz Liczba: (...) Ż. (w odniesieniu do działek o numerach: (...)), jako **właściciel nieruchomości, wpisany był Ksiądz F. W., proboszcz w Ż.**; na podstawie **aktu własności ziemi** Nr R. (...) (...) z dnia 30 sierpnia 1976r., zgodnie z wpisem w dziale (...) księgi wieczystej o numerze (...) (aktualnie (...)) **prawo własności przedmiotowej nieruchomości nabyła H. K. po mężu B.** ; następnie, na podstawie decyzji Prezydenta Miasta (...) Nr RL. (...) z dnia 25 sierpnia 1980r. w sprawie przejęcia nieruchomości

na rzecz Skarbu Państwa **za spłaty pieniężne wnioskowana nieruchomość została przejęta na własność Państwa**; na podstawie decyzji Urzędu Wojewódzkiego w K. numerach: (...) z dnia 06 czerwca 1991r. - działka o numerze (...) (...) z dnia 06 czerwca 1991r. - **działka o numerze (...), zostały nabyte przez Gminę (...)** (później następowaly podziały i zmiany właścicieli);

Tom: (...)Wykaz Liczba: (...) Ż. (w odniesieniu do działek o numerach: (...)), jako właściciel nieruchomości, **wpisany był Kościół (...)** w Ż. ; nieruchomość, zgodnie z wpisem w dziale II księgi wieczystej, **została przejęta na rzecz Skarbu Państwa na podstawie art. 1 dekretu z dnia 08 sierpnia 1946r. o wpisywaniu w księgach hipotecznych (gruntowych)** prawa własności nieruchomości przejętych na cele reformy rolnej i art. 9 ustawy z dnia 12 marca 1958r. o sprzedaży nieruchomości Państwowego Funduszu Ziemi oraz uporządkowaniu niektórych spraw związanych z przeprowadzeniem reformy rolnej i osadnictwa rolnego - wpis z dnia 23 czerwca 1960 r.. W księdze wieczystej o oznaczeniu Tom: (...)Wykaz Liczba: (...) Ż. przy wpisie oznaczenia nieruchomości omyłkowo wpisano zamiast numeru działki (...) numer (...) (błąd w liczniku).

Tom: (...) Wykaz Liczba: (...) Ż. (działki o numerach: (...)) i Tom:(...) Wykaz Liczba: (...) Ż. (działki o numerach: (...)) - ich powierzchnia, nie są wymienione w wyżej powołanym w pkt. 1 zaświadczeniu (...) i zgodnie z przytoczonymi wyżej argumentami nie zostały przejęte na rzecz Państwa w trybie powołanej we wstępie ustawy (okoliczność przyznana, zapis protokołu rozprawy z 3 grudnia 2015 roku, 01:14:32, k.351).

Tom (...) karta (...) zawiera historię działki (...), która ulegała kolejnym podziałom. Istnieje również wpis właściciela Skarb Państwa - Na podstawie wniosku z dnia 17 czerwca 1960r. - nr.dz. (...) - oraz art.l.dekr. z dnia 8 sierpnia 1946r. (Dz.u.nr.39. poz.233) i art. 9 **ustawy z dnia 12 czerwca 1958r. (Dz.u.Nr.17poz 71)**. - wpisano dnia 23 czerwca 1960r.

Działka numer (...)

Aktualny stan tej działki, która na przestrzeni lat ulegała kolejnym podziałom obrazuje mapa pogładowa pozyskana z geoportalu tamogórskiego (Załącznik nr 27) oraz z podkładem ortofotomapy (Załącznik nr 28) oraz mapy ewidencyjnej (Załącznik nr 35). Według tomu 1 k.104 powierzchnia działki (...) wynosi 4.9280ha.

Z mapy ewidencyjnej nr (...) km.l (Załącznik nr(...)), który w swojej treści m.in. zawiera nieużywane nazwy lokalizacji położenia działek. I tak dla działki pierwotnej (...) miejsce lokalizacji to (...). Prawdopodobnie nazwa (...) jest tożsama z odpisem spisany w dniu 7 marca 1951 r., w którym widnieje zapis „zaś sam grunt orny o obszarze (...) położony na sadzawkach **do wyłącznego użytku ks. Proboszcza W.** , na który to ks. proboszcz zawrze umowę dzierżawy z (...)” Powierzchnia działki pierwotnej o numerze(...) wynosiła (...) ha, natomiast łączna powierzchnia aktualnych działek po podziałach wynosi(...).

W wyniku powdziału powstały **4 nowe działki**:

-z działki (...) o powierzchni (...) KW (...) (właściciel (...)) na skutek dokonanego nowego pomiaru nieruchomości powstała działka o numerze (...) i powierzchni (...) - ubytek powierzchni wynosi (...)

- (...) o powierzchni (...), KW (...) (k.244-246),

- (...) o powierzchni (...) KW (...) – właściciel, osoba prywatna - (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji,

- (...) o powierzchni (...)

Działka (...) o powierzchni (...) na skutek ubytku powierzchni (...) **zmieniła numer na (...)** o powierzchni (...) (Załącznik nr (...)).

Działka (...) o powierzchni (...) podzieliła się na **9 nowych działek** (Załącznik nr (...)):

- (...) o powierzchni (...) KW (...) – właściciel Województwo (...),
- (...) o powierzchni (...) KW (...) - właściciel (...)– droga,
- (...) o powierzchni (...) KW (...) - właściciel (...) - droga,
- (...) o powierzchni (...), KW (...) - właściciel (...) – tereny usługowo - mieszkaniowe,
- (...) o powierzchni (...) KW (...) - właściciel (...) - tereny usługowo - mieszkaniowe,
- (...) o powierzchni (...) KW (...) - właściciel (...) - tereny usługowo - mieszkaniowe,
- (...) o powierzchni (...) KW (...) – właściciel (...) tereny usługowo - mieszkaniowe,
- (...) o powierzchni (...) KW (...) – właściciel (...) tereny usługowo - mieszkaniowe,
- (...) o powierzchni (...) KW (...) – właściciel (...) tereny usługowo - mieszkaniowe.

Działka (...) o powierzchni (...) podzielona została na **2 nowe działki**:

- (...) o powierzchni (...) KW (...) (właściciel (...)), powstała z podziału działki o numerze (...) o powierzchni (...) ha i powierzchni (...) ha - nowa powierzchnia przyjęta do podziału wynosiła (...) ha - ubytek powierzchni wynosi (...) ha (k.197-199);
- (...) o powierzchni (...) KW (...) (KW (...)) – budynek stacji transformatorowej - właściciel Skarb Państwa, użytkownik wieczysty i właściciel budynku stanowiącego odrębną nieruchomość (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. (k.207-209, k.334).

Działka (...) o powierzchni (...) podzielona została na **14 nowych działek** (Załącznik nr 33):

- (...) o powierzchni (...)KW (...) - właściciel(...)
- (...) o powierzchni (...)KW (...) - właściciel (...)
- (...) o powierzchni(...) KW (...) – właściciel: (...)
- (...) o powierzchni (...) KW (...) – właściciel K. M. i T. M.
- (...) o powierzchni (...) KW (...) – właściciel E. B. i J. B.,
- (...) o powierzchni (...), KW (...) – właściciel J. W. (1);
- (...) o powierzchni (...), KW (...) – właściciel (...)
- (...) o powierzchni (...) KW (...) – właściciel A. C.,
- (...) o powierzchni (...), KW (...) – właściciel M. S. i P. S.
- (...) o powierzchni (...), KW (...) – właściciel (...)
- (...) o powierzchni (...), KW (...) – właściciel (...)
- (...) o powierzchni (...) (KW (...)) – właściciel A. W. i M. W. (1);
- (...) o powierzchni (...) KW (...) – właściciel (...)

- (...) o powierzchni (...) KW (...) – właściciel (...)

Działka (...) o powierzchni (...) podzieliła się na **2 nowe działki** (Załącznik nr 32, k.244-246):

- (...) o powierzchni (...), KW (...) – właściciel (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji,

- (...) o powierzchni (...), KW (...) – właściciel: U. B..

Działka (...)

Powierzchnia działki (...) wynosi (...). KW (...) (właściciel (...), k.350).

Działka (...)

(...) dysponuje zarysem pomiarowym z działką (...) o powierzchni (...), KW (...)(Załącznik nr (...) właściciel (...)).

Działka (...) nie została przejęta na mocy ustawy z 20 marca 1950 roku o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki i poręczeniu probszczom posiadania gospodarstw rolnych (okoliczność przyznana, zapis protokołu rozprawy z 3 grudnia 2015 roku, 01:14:32).

Działka (...) powstała w 12.04.1933r. z podziału działki pierwotnej (...) (Załącznik nr 1). Aktualny stan tej działki, która na przestrzeni lat ulegała kolejnym podziałom obrazuje mapa pogładowa pozyskana z geoportalu (...) (Załącznik nr 2) oraz z podkładem ortofotomapy (Załącznik nr 6). Działka (...) zwymiarowana jest na szkicu podstawowym pozyskanym z (...) (Załącznik nr4). W wyniku podziału działki (...) o powierzchni (...) powstało **7 nowych** działek (Załącznik nr (...)):

- (...) - o powierzchni (...), KW (...) (k.162-163),

- (...) - o powierzchni (...) KW (...) (k.253),

- (...) - o powierzchni (...) KW (...) (k.154-156),

- (...) - o powierzchni (...) KW (...) (k.248),

- (...) - o powierzchni (...) KW (...) (k.249),

- (...) - o powierzchni (...) KW (...),

- (...) - o powierzchni (...) KW (...).

Działki aktualnie będące własnością Gminy (...) mają wspólny mianownik (...) który oznacza, że podzielono pierwotne działki nr (...) (k.356).

Działka (...)

Z (...) pozyskano jedynie fragmenty w jaki sposób działka (...) ulegała podziałowi. Aktualny stan tej działki, która na przestrzeni lat ulegała kolejnym podziałom obrazuje mapa pogładowa pozyskana z geoportalu (...) (Załącznik nr (...)) oraz z podkładem ortofotomapy (Załącznik nr (...)).

Działka (...) nie została przejęta na mocy ustawy z 20 marca 1950 roku o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki i poręczeniu probszczom posiadania gospodarstw rolnych (okoliczność przyznana, zapis protokołu rozprawy z 3 grudnia 2015 roku, 01:14:32).

Działka (...) powstała w 12.04.1933r. z podziału działki pierwotnej (...) (Załącznik nr (...)). Aktualny stan tej działki, która na przestrzeni lat ulegała kolejnym podziałom obrazuje mapa pogładowa pozyskana z geoportalu (...) (Załącznik

nr 3) oraz z podkładem ortofotomapy (Załącznik nr (...)). W wyniku podziału działki (...) o powierzchni (...) powstały **3 nowe działki** (Załącznik nr 7):

- (...) - o powierzchni(...)

- (...) - o powierzchni (...) KW GL (...) - własność Gminy (...) w trwałym zarządzie (...) Ośrodka (...) w M. (k.261),

- (...) - o powierzchni (...) KW (...) - własność Gminy (...) w trwałym zarządzie (...) Ośrodka (...) w M. (k.261, k.723).

Działka (...) o powierzchni (...) ha została podzielona na **2 nowe działki** (Załącznik nr: 3)

- (...) - o powierzchni (...), KW (...) (własność (...));

- (...) - o powierzchni (...), KW (...) - własność Gminy (...) w trwałym zarządzie (...) Ośrodka (...) w M. (k.261).

W KW (...) założonej z księgi wieczystej dla której była prowadzona księga wieczysta dawna na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 grudnia 1994 roku (Dz.U. nr 132, poz. 671 z 1995 roku) (własność (...)) obejmuje działki:

• (...) – ob. Z.;

• (...) – ob. Z.;

• (...) – ob. Z.

(odpis KW nr (...)).

W KW (...) założonej z księgi wieczystej dla której była prowadzona księga wieczysta dawna na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 grudnia 1994 roku (Dz.U. nr 132, poz. 671 z 1995 roku) (własność (...)) obejmuje działki:

• (...) – ob. Z. (k.261) - w trwałym zarządzie (...) Ośrodka (...) w M.;

• (...) – ob. Z. (k.261) - w trwałym zarządzie (...) Ośrodka (...) w M.;

• (...) – ob. Z. (k.261) - w trwałym zarządzie (...) Ośrodka (...) w M. (k.723);

• (...) – ob. Z. (k.261) - w trwałym zarządzie (...) Ośrodka (...) w M.,

• (...) – ob. Z. (k.261) - w trwałym zarządzie (...) Ośrodka (...) w M.,

• (...) – ob. Z., (k.261) w trwałym zarządzie (...) Ośrodka (...) w M.

(odpis KW nr (...), k.261).

Działka pierwotna 196:

- (...) - o powierzchni 0.0759ha. KW GL 1T/ (...) (właściciel GminaMiasteczko (...), k.195-196).

1) **dla działki pierwotnej 49:**

- (...) - o powierzchni (...) (KW (...)) - (...);

- (...) - o powierzchni (...) (KW (...)) - (...)

- (...) - o powierzchni (...) (KW (...)) - (...)

- (...) - o powierzchni (...) (KW (...)) - (...)
- (...) - o powierzchni (...) (KW (...)) - (...);
- (...) - o powierzchni (...) (KW (...)) - (...)
- (...) - o powierzchni (...) (KW (...)) – właściciel A. W. i M. W. (1);
- (...) - o powierzchni (...) (KW (...)) - (...)
- (...) - o powierzchni (...) (KW (...)) - (...)

2) dla działki pierwotnej 604/206:

(...) - o powierzchni (...), KW (...) – właściciel (...) (k.335, k.356).

3) dla działki pierwotnej (...) (poprzednio działka (...))

- (...) - o powierzchni (...) KW (...) – właściciel (...)

Działka numer (...) obr. Ż.:

Właściciel pierwotnej działki nr (...) (Załącznik nr 1) w dniu 10.12.1960 r. opisany został jako „(...). Następnie w dniu 19.02.1961 r. (Załącznik nr 2) jako „Probostwo (...) (obecnie Skarb Państwa pod zarządem (...))”. Następnie w dniu 30.08.1963 r. (Załącznik nr 3) właściciel działki został opisany jako „Kościół (...) art.matr. 107 K.W.t.VI str.201, obecnie (...) Fundusz (...) nr rej. (...), użytk. N. S. i użytk. W. J.”. Następnie **działka (...) o powierzchni (...) ha**, której właściciela opisano jako „Skarb Państwa Polskiego - (...) Fundusz (...) nr rej. (...)”, **została podzielona na dwie działki (...)** (Załącznik nr 4, Załącznik nr 5) dnia 24.03.1964 r.:

- (...) - o powierzchni (...) KW (...), właściciel (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G., przy czym zgodnie z danymi operatu ewidencji gruntów i budynków, jako właściciel (od 2012 r. - zmiana nazwy Spółki), wpisana jest również osoba prawna - (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. (k.200-201, k.335);

- (...) - o powierzchni (...), (powierzchnia działki wyliczona przez potrącenie:

(...)).

Następnie w 1979r. dokonano wznowienia granic **działki (...), która uległa** na skutek ubytku powierzchni (...) ha przenieśmowaniu na działkę (...) o powierzchni (...) ha **przenieśmowaniu na działkę nr (...)**. Jako właściciel został opisany „Skarb Państwa - W. J. i współwłaściciele” (Załącznik nr 6, Załącznik nr 7). Dokonano nowego obliczenia powierzchni **działki (...), która na skutek ubytku powierzchni (...) ha uległa przenieśmowaniu na działkę (...)** o powierzchni (...) ha: - (...) = (...) - o powierzchni (...), KW (...) (k.275), właściciel osoba prywatna - B. W., W. W. (2), T. W., J. W. (2), W. W. (3), T. R., J. W. (3) i H. S..

Tom (...) Wykaz Liczba (...) Ż. opisuje powyższe zmiany (Załącznik nr 8, Załącznik nr 9) jako „Z nr 7 przeniesiono na podstawie wniosków z dnia 9.4.1980 r. działkę nr (...) o pow. (...) do KW (...)” oraz „Z nr 8 odłączono i przeniesiono do KW nr (...). nr. (...) o pow. (...) na podstawie wniosku z dnia 30 kwietnia 1993 r.” Powyższe zmiany obrazuje archiwalna mapa ewidencyjna nr (...), O.. (...) k.m. 1 (Załącznik nr 10) oraz aktualna mapa ewidencyjna (Załącznik nr 11).

Według wypisu z rejestru gruntów z dnia 1.02.2016 r. stan faktyczny jest następujący:

- (...) - o powierzchni (...), KW (...) właściciel osoba prywatna - (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G., przy czym zgodnie z danymi operatu ewidencji gruntów i budynków, jako właściciel (od 2012 r. - zmiana nazwy Spółki), wpisana jest również osoba prawna - (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K.;

- (...) - o powierzchni (...) KW (...) właściciel osoba prywatna - B. W., W. W. (2), T. W., J. W. (2), W. W. (3), T. R., J. W. (3) i H. S. (k.275).

Działka (...) (...) obr. Z.:

Działka pierwotna (...) została zobrazowana na archiwalnej mapie ewidencyjnej nr (...). (...) k.m.l. (Załącznik nr 12). Natomiast oznaczenie (...) przedstawia fragment archiwalnej mapy ewidencyjnej nr (...). Ż. nr (...) (Załącznik nr 13), który oznaczał rodzaje użytków gruntowych opisanych „(...) Działka (...) o powierzchni (...) ha uległa podziałowi na trzy nowe działki (Załącznik nr 14, Załącznik nr 15), właściciel działki został opisany jako „Parafia (...)”:

- (...) - o powierzchni (...)

- (...) - o powierzchni (...) KW (...), własność Skarb Państwa – władający: (...) Państwowe Spółka Akcyjna z siedzibą w W. (k.335);

- (...) - o powierzchni (...) KW (...), własność osoba prywatna - K. S., D. P., S. C., R. W., B. P. J. S. (1) (k.204-206, k.335).

Następnie **działka (...)** o powierzchni (...) ha podzieliła się na **dwie nowe** działki (...), dla których brak szkiców archiwalnych:

- (...) – o powierzchni (...) KW (...)/ własność osoba prywatna - K. G. (1) (k.259, k.335);

- (...) - o powierzchni (...)

Tom (...) Wykaz Liczba (...) Ż. opisuje powyższe zmiany (Załącznik nr 17, Załącznik nr 18) jako „Z nr 2 odłączono i przeniesiono na podstawie wniosku z dnia 14 listopada 1958 r. działkę nr (...) o pow. (...) do KW (...)” (k.259, k.335).

Tom (...) Wykaz Liczba (...) Ż. opisuje powyższe zmiany (Załącznik nr 23, Załącznik nr 24), jako „Z nr 10 odłączono i przeniesiono do KW (...) działkę nr (...) o pow. (...) ha na podstawie wniosku złożonego z dnia 8 stycznia 2014 r.”

Następnie **działka (...)** o powierzchni (...) ha w wyniku nowego pomiaru geodezyjnego w dniu 09.1979 r., na skutek ubytku powierzchni (...) ha uległa **przenumerowaniu na działkę (...)** o powierzchni (...) ha - (...) = (...) (Załącznik nr 19, Załącznik nr 20). Szkic połowy opisuje właściciela działki (...), która została przenumerowana na (...) jako „Skarb Państwa - W. A.”. Na tym samym szkicu dla działki (...) opisany jest właściciel G. K. (k.335).

Działka (...) o powierzchni (...) ha podzieliła się na **jedenaste nowych działek** (Załącznik nr 21, Załącznik nr 22):

- (...) - o powierzchni (...) KW (...), własność osoba prywatna J. W. (4) (k.335),

- (...) - o powierzchni (...) KW (...), własność osoba prywatna - J. W. (4) (k.335),

- (...) - o powierzchni (...), KW (...), własność osoba prywatna – P. W. (1) (k.335),

- (...) - o powierzchni (...) KW (...), własność osoba prywatna – P. W. (1) (k.335),

- (...) - o powierzchni (...) KW (...) własność osoba prywatna - M. W. (2) (k.335);

- (...) - o powierzchni (...), KW (...), własność osoba prywatna - M. W. (2) (k.335);

- (...) - o powierzchni (...), KW (...) własność osoba prywatna - P. W. (2) (k.335);

- (...) - o powierzchni (...) KW (...) własność osoba prywatna - P. W. (2) (k.335);
- (...) - o powierzchni (...) KW (...) własność osoba prywatna - L. W. (k.335);
- (...) - o powierzchni (...) KW (...), własność osoba prywatna - L. W. (k.335),
- (...) - o powierzchni (...) KW (...), własność osoba prywatna - M. W. (2), J. W. (4), P. W. (1), P. W. (2) i L. W. (k.335).

Powyższe zmiany obrazuje archiwalna mapa ewidencyjna nr (...), O.. (...) k.m.l (Załącznik nr 13) oraz aktualna mapa ewidencyjna (Załącznik nr 25).

Dział (...) Obr. Ż.:

Działka pierwotna (...) została zobrazowana na archiwalnej mapie ewidencyjnej nr (...). (...) (...) (Załącznik nr 26). Natomiast oznaczenie (...) przedstawia fragment archiwalnej mapy ewidencyjnej (Załącznik nr 27) nr (...). Ż. nr (...) który oznaczał rodzaje użytków gruntowych opisanych (...). Właściciel został opisany jako (...). Właściciel działki (...) w 1963r. szkicu polowym (Załącznik nr 29) został opisany jako „Kat. Gm. Kościelna - obecnie Skarb Państwa”. Według obliczeń z 1979 r. (Załącznik nr 30) działka (...) o powierzchni (...) ha w wyniku nowego pomiaru geodezyjnego na skutek ubytku powierzchni (...) ha **uległa przenumerowaniu na działkę (...)** o powierzchni (...) ha:

- działka (...) - o powierzchni (...) ha, KW (...), własność (...) PARAFIA (...)

Tom (...) Wykaz Liczba (...) Ż. opisuje powyższe zmiany (Załącznik nr 31, Załącznik nr 32) jako „Z nr (...) odłączono na podstawie wniosków z dnia 7.7.93 r. parcele nr (...), (...), (...), (...), (...) o powierzchni (...)”. Powyższe zmiany obrazuje oraz aktualna mapa ewidencyjna (Załącznik nr 33, odpis z KW, k.148 – 150, k.334).

Działka (...) obr. Ż.

Według szkicu z 1873 r. (Załącznik nr 34) była już pierwotna działka (...). Następnie na szkicu z 1888 r. (Załącznik nr 35) ujawniony został podział działki (...) na dwie nowe działki: (...). Brak informacji kiedy powstała działka (...). Następnie działki (...) (Załącznik nr 36) o łącznej powierzchni (...) ha w 1908 r. uległy podziałowi, w wyniku czego powstało pięć nowych działek:

- (...) - o powierzchni (...), KW (...), własność osoba prywatna – J. S. (2) (S.),
- (...) - o powierzchni (...) ha,
- (...) - o powierzchni (...) ha,
- (...) - o powierzchni (...) ha,
- (...) - o powierzchni (...) ha,
- (...) - o powierzchni (...) ha.

Następnie działki o numerach (...) o powierzchni (...) ha zostały podzielone na **cztery nowe działki** (Załącznik nr 37, Załącznik nr 38, Załącznik nr 39, Załącznik nr 40):

- (...) - o powierzchni (...) ha,
- (...) - o powierzchni (...) ha,
- (...) - o powierzchni (...) ha,
- (...) - o powierzchni (...) ha.

Brak informacji w księgach wieczystych oraz w (...) w T. na temat działki (...). Jediną informację na temat działki (...) zawiera Tom (...) Wykaz Liczba (...) obręb Ż., w którym opisano zmianę (Załącznik nr 41, Załącznik nr 42) jako „Z nr 4 przeniesiono do KW (...) parcele mapy (...) nr (...) i (...) o łącznej powierzchni (...) na podstawie wniosku z dnia 4 kwietnia 1969 r.” Brak w księgach wieczystych oraz w ewidencji gruntów i budynków powołanego numeru KW (...). Powierzchnia działki numer (...) wynosi (...) ha. Powyższe zmiany obrazuje archiwalna mapa ewidencyjna nr (...), O.. (...) k.m.l (Załącznik nr 43) oraz aktualna mapa ewidencyjna (Załącznik nr 44).

Działka (...) obr. Ż. - nigdy nie była objęta księgą wieczystą o oznaczeniu Tom: (...) Wykaz Liczba: (...) Ż.. Działka pierwotna (...) obr. Ż. została zobrazowana na archiwalnej mapie ewidencyjnej nr (...). (...) k.m.l. (Załącznik nr (...)). Zgodnie z zawiadomieniem stron o podziale w 1949 r. jako właściciel działki (...) widnieje O. P. (Załącznik nr (...)). Działka numer (...) o powierzchni (...) ha wraz z działką (...) o powierzchni (...) ha wspólnie zostały podzielone na trzy nowe działki (Załącznik nr 47, Załącznik nr 48):

(...) - o powierzchni (...) ha,

(...) - o powierzchni (...) ha, KW (...), własność osoba prywatna,

(...) - o powierzchni (...) ha.

Następnie **działki (...)** o powierzchni (...) ha w 1976 r. została podzielona na dwie nowe działki (Załącznik nr 49, Załącznik nr 51):

- (...) - o powierzchni (...) ha, KW (...), własność osoba prywatna – W. W. (4) i M. W. (3),

- (...) - o powierzchni (...) ha.

Następnie **działka (...)** o powierzchni 0.7044 ha w 1976 r. została podzielona na dwie nowe działki (Załącznik nr 49, Załącznik nr 51):

- (...) - o powierzchni (...) KW (...), własność osoba prywatna W. W. (4) i M. W. (3),

- (...) - o powierzchni (...), KW (...), własność osoba prywatna – D. B..

Następnie **działka (...)** o powierzchni (...) ha w 1997 r. została podzielona na trzy nowe działki (Załącznik nr (...), Załącznik nr (...), Załącznik nr (...)):

- (...) - o powierzchni (...) ha, KW (...), własność osoba prywatna – J. P. (2),

- (...) - o powierzchni (...) ha, KW (...), własność osoba prywatna – I. P.,

- (...) - o powierzchni (...) ha, KW (...), własność osoba prywatna – D. B..

Informację na temat działki (...) zawiera Tom (...) Wykaz Liczba (...) obręb Ż., w którym opisano zmianę (Załącznik nr (...), Załącznik nr (...)) jako „Z nr (...) przeniesiono do KW (...) parcele mapy (...) nr (...) o łącznej powierzchni (...) na podstawie wniosku z dnia 4 kwietnia 1969 r.” Brak w księgach wieczystych oraz w ewidencji gruntów i budynków powołanego numeru księgi wieczystej KW (...). Informację tą otrzymano podczas badania akt ksiąg wieczystych w dniu 23.12.2015 r.

Powyższe zmiany przedstawia aktualna mapa ewidencyjna (Załącznik nr 56).

Działka (...) obr. M.

W związku z dokonaniem pomiarem i zmianą numeracji nieruchomości oraz granic obrębu, w miejsce działki o numerze (...) (pow. (...) ha), położonej na karcie mapy (...) Nadleśnictwo P., powstała (wpis dokonany w 1915r.) **nowa**

działka o numerze (...) (pow. (...)), która w 1925 r. wraz z **działką o numerze (...)** (**pow. (...) ha**), została odpisana z artykułu 107 matrykuły obrębu Ż. i wpisana do artykułu (...) obrębu M. **. Działka o numerze (...)** (pow. (...) ha, karta mapy (...) Nadleśnictwo P.) powstała w miejsce działki o numerze (...) (pow. (...) ha, karta mapy (...) Nadleśnictwo P.).

Działki o numerach: (...) (pow. (...) ha) i (...) (pow. (...) ha) nie uległy podziałowi i aktualnie, zgodnie z treścią księgi wieczystej o numerze (...) oraz danymi operatu ewidencji gruntów i budynków, stanowią własność Skarbu Państwa – w użytkowaniu wieczystym Huty (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w M. (k.333).

Działka (...)-obręb Ż. o powierzchni (...) ha, KW (...), położona na karcie mapy (...) Nadleśnictwo P.. Nigdy nie była objęta księgą wieczystą o oznaczeniu Tom: (...) Wykaz Liczba: (...) Ż.,

Działka (...) obręb Ż. -o powierzchni (...) ha, KW (...) własność osoba prywatna - nigdy nie była objęta księgą wieczystą o oznaczeniu Tom: (...) Wykaz Liczba: (...)Ż..

Księga wieczysta o numerze (...) została zamknięta i aktualnie znajduje się w archiwum Sądu Rejonowego w (...) pod numerem archiwalnym (...) a cały jej stan przeniesiono do księgi wieczystej o numerze (...). Księga wieczysta o numerze (...) znajduje się w obrębie M., Nadleśnictwo (...)karta mapy (...), a przedmiotowa księga obejmuje nieruchomości położone w różnych obrębach Gminy (...) w tym m.in. działki o numerach: (...), położone w obrębie M. na karcie (...) Nadleśnictwo (...) Działki o numerach (...) w księdze wieczystej o oznaczeniu Tom: (...) Wykaz Liczba: (...)Ż. pierwotnie (przed odłączeniem w 1969r.) były objęte księgą wieczystą o numerze (...), ponieważ w chwili jej założenia w 1897 r. położone były w obrębie Ż..

Z podziałów działek należących pierwotnie do (...) Parafia (...), (...) Kościół w Ż.”, nie stwierdzono wydzielenia konkretnego gospodarstwa rolnego dla proboszcza. Brak dokumentacji geodezyjnych, brak wykazów, szkiców polowych i podstawowych, które jednoznacznie mogłyby wskazywać wydzielenie takich działek z przeznaczeniem dla proboszcza. Z chwilą podziałów geodezyjnych właścicielem działek nie była już (...) Parafia (...), (...)Kościół w Ż.”.

Według spisu działek znajdujących się w aktach sprawy (Tom I, k. 104-105) przejętych przez Państwo dóbr martwej ręki z dnia 7 marca 1951r. wymienione są działki (...). (...), (...) (wcześniej (...)) oraz (...) (powinno być (...)). Jeżeli przyjąć za wiarygodny powyższy dokument to należy również uwzględnić następujące działki:

- (...) - o powierzchni (...), KW (...) (stanowiącą własność Gminy (...));

- (...) - o powierzchni (...), KW (...) (stanowiącą własność Gminy (...)).

Działka (...) o aktualnym numerze (...) (KW (...)) stanowi własność Gminy (...).

Działka (...) (KW (...)) stanowi własność Gminy(...)

Działka nr (...) była przedmiotem ugody zwartej przed Komisją Majątkowej w W. wskazanej przez Skarb Państwa. 4 działki wskazane przez pozwany Skarb Państwa tj. (...) nie zostały przejęte na rzecz państwa w trybie ustawy o dobrach martwej ręki.

Według wypisów z ksiąg wieczystych znajdujących się w aktach sprawy, **działki przejęte przez Państwo dóbr martwej ręki z dnia 7 marca 1951r. to działki (...).**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w granicach wniosków dowodowych stron (przy udziale biegłego, dowód z opinii którego Sąd dopuścił z urzędu), w oparciu o powołane dowody, a to : protokół z 7.03.1951r. –k.18, zaświadczenie Powiatowej Rady Narodowej z 9.09.1963r –k.19, wniosek z 18.11.1992r –k.20, ugoda z 20.02.2007r –k.22,23, pismo powoda z 25.10.2010r –k.24, pismo Komisji Majątkowej z 21.02.2011r –k.25, odpisy z Kw i dokumenty z Kw –k.26-61, zaświadczenie Kurii Diecezjalnej w G. z 25.10.2011r. wraz z dokumentami –k.94-106, akta Komisji Majątkowej w W. sygn. (...), odpisy ksiąg wieczystych i wpisy w księgach k.26-69. Prawdziwość wyszczególnionych dokumentów

nie została zaprzeczona. Sąd uwzględnił również opinie biegłego zarówno pisemne jak i ustne, a przede wszystkim dołączone do tych opinii materiały źródłowe, które stały się podstawą ustaleń faktycznych (k.679 – 773, k.809-819, k.920-1003, opinia ustna: zapis protokołu rozprawy z 3 grudnia 2015 roku, 00:05:53 - 01:30:17, zapis protokołu rozprawy z 23 czerwca 2016 roku, 00:06:26 - 00:41:46).

Sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości, uznając, iż przeprowadzenie dowodu nie jest konieczne do rozstrzygnięcia sprawy z uwagi na brak inicjatywy dowodowej ze strony powoda (tj. braku wskazania, których nieruchomości wartości ustalenia się domaga), a spowodowałoby zbędną zwłokę w postępowaniu

Sąd **nie uwzględnił** opinii biegłego mgr inż. W. S. w części dotyczącej danych na temat historii działki o numerze (...) (pow. (...) ha) obręb Ż., ponieważ zamieszczenie historii wskazanej działki wraz z jej podziałami w opinii biegłego sądowego jest bezprzedmiotowe, gdyż ww. działka, położona jest na karcie mapy 1, a przedmiotem postępowania jest działka o numerze (...) (pow. 1,0030 ha), położona na karcie mapy (...) Nadleśnictwo (...) Opisywana przez biegłego działka o numerze (...) (pow. 0,7330 ha) obręb Ż., nigdy nie była objęta księgą wieczystą o oznaczeniu Tom: (...) Wykaz Liczba: (...) Ż.. Na podstawie dostępnych dokumentów - akt gruntowych (dokumentów, znajdujących się w archiwum Sądu Rejonowego w (...)), w sposób nie budzący wątpliwości, można ustalić działki (co do tożsamości) nią objęte. W treści księgi wieczystej Tom: (...) Wykaz Liczba: (...) Ż., przy oznaczeniu nieruchomości, znajduje się wpis wskazujący na dwa artykuły matrykuł: 107 obrębu Ż. i (...) obrębu M., których nieruchomości obejmuje powołana księga wieczysta. Badając akta gruntowe oraz wymienione artykuły matrykuł, bezspornie można ustalić co do tożsamości nieruchomości objęte wymienioną księgą wieczystą, jak również historię działki (...) (pow. (...) ha). Nie uwzględnił również historii działki pierwotnej (...) obręb Ż., położonej na karcie mapy (...) wraz z jej późniejszymi podziałami ponieważ historia tej działki również jest bezprzedmiotowa, gdyż przedmiotem postępowania jest działka o numerze (...) (pow. (...) ha) położona na karcie mapy (...) Nadleśnictwo (...) Opisywana przez biegłego działka o numerze (...) obręb Ż., nigdy nie była objęta księgą wieczystą o oznaczeniu Tom: (...) Wykaz Liczba: (...) Ż.. Ponadto w przedstawionej historii działki podana jest informacja, że w (...) w T. oraz księgach wieczystych brak jest informacji nt. działki o numerze (...), wskazując jedynie na jej odłączenie z księgi wieczystej o oznaczeniu Tom: (...) Wykaz Liczba: (...) Ż. do innej księgi.

Sąd zważył co następuje:

Powództwą uwzględnić nie można.

Podstawę prawną roszczenia powódki stanowią przepisy art. 61 oraz 63 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1169), zwaną dalej ustawą z dnia 17 maja 1989 r., konstytuującą tzw. roszczenie regulacyjne, przy czym podstawę rozpoznania niniejszego powództwa przez sąd powszechny stanowi przepis art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2011 r. Nr 18, poz. 89).

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r., na wniosek kościelnych osób prawnych wszczyna się postępowanie, zwane dalej "postępowaniem regulacyjnym", w przedmiocie przywrócenia im własności upaństwowionych nieruchomości lub ich części wywłaszczonych, jeżeli odszkodowanie za wywłaszczoną nieruchomość nie zostało wypłacone lub nie zostało podjęte.

Przepis art. 64 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. otworzył kościelnym osobom prawnym możliwość wystąpienia do sądu z powództwem, które jest w dalszym ciągu roszczeniem o przeprowadzenie postępowania regulacyjnego. Charakter roszczenia regulacyjnego i cel postępowania uzasadniają wniosek, że w każdym wypadku przejścia na płaszczyznę procesu cywilnego kościelna osoba prawna jako uczestnik postępowania regulacyjnego, w którym nie zawarto ugody, może w procesie cywilnym wystąpić z roszczeniami określonymi w art. 63 ust. 1-3 ustawy, nawet jeśli w postępowaniu przed Komisją zgłosiła tylko jedno z roszczeń regulacyjnych.

Powodowa parafia w niniejszym postępowaniu zgłosiła wszystkie żądania przewidziane w art. 63 ust. 1-3 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. (częściowo jako żądania ewentualne).

Należy uznać, że roszczenie powoda – wbrew zarzutowi pozwanego Skarbu Państwa – nie wygasło, zostało złożone w terminie określonym w art. 4 ustawy z 16 grudnia 2010r. o zmianie u.p.k.k. Proces sądowy był kontynuacją dochodzenia roszczenia zgłoszonego przed Komisją Majątkową. We wniosku z dnia 18.11.1992r. powód wprawdzie nie oznaczył precyzyjnie i szczegółowo nieruchomości, których wniosek dotyczy, wskazał jednak, iż chodzi o nieruchomości przejęte na własność Państwa w trybie ustawy o dobrach martwej ręki o powierzchni około 26 ha. Zdaniem sądu, nawet tak ogólne określenie nieruchomości nie budzi wątpliwości co do żądań powoda zgłoszonych w postępowaniu regulacyjnym, zwłaszcza w sytuacji gdy powód nie zgłaszał innych roszczeń dotyczących nieruchomości o powierzchni około 26 ha przejętych na własność Państwa w trybie ustawy o dobrach martwej ręki.

We wniosku z dnia 18.11.1992r. powód wskazał, iż wnosi o przyznanie nieruchomości zamiennej, jednakże strona do czasu zakończenia postępowania ma możliwość zmiany stanowiska i modyfikowania żądania. Należy za Sądem Apelacyjnym wskazać, że kościelna osoba prawna może w procesie cywilnym wystąpić z roszczeniami określonymi w art.63 ust.1-3 ustawy nawet jeżeli przed Komisją domagała się tylko przywrócenia własności. Należy zatem uznać należy, że strona dochodząca przywrócenia własności ma możliwość zgłoszenia go przed sądem w każdym z poszczególnych, określonych art. 63 uspkk wariantów, niezależnie od tego, który z nich był przedmiotem postępowania przed komisją, o ile tylko dotyczy nieruchomości tym postępowaniem objętych.

Wbrew zarzutom pozwanego Skarbu Państwa, powód posiada legitymację czynną, Parafia (...) w M. (Ż.) jest tożsama z (...)Urzędem (...)w Ż.. (k.94).

Legitymację bierną pozwana Gmina posiada, ale tylko w odniesieniu do działek, których stała się właścicielem w wyniku komunalizacji przeprowadzonej w trybie ustawy z 10.05.1990 - przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym (...). Jak bowiem stanowi art. 13 ust. 1 Ustawy z 10.05.1990 - przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym (...): majątek nieruchomy, przekazany na własność gmin w trybie niniejszej ustawy, podlega postępowaniu regulacyjnemu, o którym mowa w art. 61-63 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 29, poz. 154). Oznacza to, iż legitymacja ta nie jest pełna, nie odnosi się do wszelkich działek (zestawienie k. 329-336).

Ostatecznie należy uznać, że bezsporne jest między stronami, że zostało przejęte mienie powódki w zakresie i w sposób szczegółowo opisany powyżej. Dochodzone żądanie to szczególnego rodzaju roszczenie o charakterze reprivatyzacyjnym, które ma chronić interes kościelnej osoby prawnej, polegający na wyrównaniu jej uszczerbku majątkowego wyrządzonego działaniami organów państwa. Chociaż przedmiotem roszczenia jest regulacja tj zaspokojenie interesu majątkowego kościelnej osoby prawnej bez odszkodowania, ustawodawca dając możliwość dochodzenia tego roszczenia przed sądami powszechnymi nie zmienił zasad rządzących postępowaniem cywilnym, w szczególności tych, które wskazują, iż dysponentem postępowania dowodowego są strony, że obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 KPC), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

W toku postępowania przed Sądem Okręgowym, rozpoznającym sprawę przed wydaniem uchylonego orzeczenia, powód wyszczególnił przejęte w 1951 r. nieruchomości na karcie 5, 6 pozwu. Dołączył także odpisy ksiąg wieczystych części nieruchomości, jednak zarówno w ocenie Sądu Okręgowego jak i Apelacyjnego nie sprecyzował i nie wykazał swojego roszczenia - nie wskazał zachodzących odnośnie do każdej z nieruchomości zmiany w jej stanie prawnym, jej aktualnego stanu prawnego, pierwotnych oznaczeń każdej z objętych żądaniem nieruchomości, umożliwiających prześledzenie kolejnych zmian geodezyjnych i porównanie pierwotnego ich stanu prawnego z obecnym.

Zobligowany przez Sąd Okręgowy, po uchyleniu wyroku – ostatecznie sprecyzował treść oświadczenia woli, które powinno być złożone przez powoda w odniesieniu do każdej z oznaczonych nieruchomości, jednak jego opisy i oznaczenia działek nie są nadal precyzyjne. Swoim żądaniem objął nieruchomości opisane w 12 księgach wieczystych, których aktualnych odpisów nie dołączył. Żądanie obejmuje zobowiązanie pozwanej Gminy do przeniesienia nieodpłatnie na rzecz powódki prawa własności nieruchomości stanowiącej:

1. działki gruntu:

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

Powyższe powstałe w wyniku podziału działki nr (...),

(...) o łącznej powierzchni 0,3381 ha położonych w Ż., dla których Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW nr (...).

2. działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...)

3. działki gruntu umer

(...),

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

4. Powstałe w wyniku podziału działki

(...),

(...)

(...)

5. Powstałe w wyniku podziału działki

(...)

(...)

o łącznej powierzchni (...) ha położonych w Ż., dla których Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...)

6. działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...)

7. działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...);

8. działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...)ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...);

9. działki gruntu numer (...) o łącznej powierzchni (...) ha położonych w Ż., dla których Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem nr KW nr (...);

10. działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...);

11. działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...);

12. działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...) ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...)/;

13. działkę gruntu numer (...) o powierzchni (...)ha położoną w Ż., dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW (...);

14. działki gruntu numer

- (...),

- (...),

- (...),

- (...),

- (...),

- (...),

- (...),

- (...),

- (...),

- (...),

- (...),(...),

- (...)

o łącznej powierzchni (...) ha położonych w Ż., dla których Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW nr (...);

15. działki gruntu numer:

- (...)
- (...)
- (...)
- (...)
- (...)
- (...)
- (...)
- (...)
- (...)
- (...)

o łącznej powierzchni (...) ha położonych w Ż., dla których Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą obecnie pod numerem KW nr (...).

Tak sformułowanego żądania strony powodowej nie można było uwzględnić.

Jak wynika z powyższej sformułowanego przez stronę powodową żądania domaga się ona przeniesienia własności działek powstałych z podziału działki (...), które nie mogą stanowić przedmiotu postępowania, albowiem nie zostały one przejęte w oparciu o przepis ustawy z 20 marca 1950 roku o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego.

Treść sformułowanych przez powoda w pozwie żądań, kierowanych wszak wobec dwóch pozwanych oraz przytoczonych na jego uzasadnienie okoliczności faktycznych nie odpowiadała warunkom formalnym stawianych przez art. 187 w zw. z art. 227 k.p.c. oraz art. 6 k.c., co uniemożliwiało Sądowi merytoryczne rozpoznanie sprawy. Przedstawienie na żądanie Sądu wykazu działek (k.132-133, k.145 - 147) także takiego wymogu nie spełnia, gdyż strona nie może przerzucać na sąd obowiązku poszukiwania w dołączonych dokumentach faktów, które dawałyby podstawę do weryfikacji sformułowanych ogólnikowo żądań, zwłaszcza że roszczenie kierowane w stosunku do pozwanego Skarbu Państwa, nie może być uznane za żądanie ewentualne. Sąd jest bowiem związany zakreśloną przez stronę powodową podstawą faktyczną powództwa i nie jest uprawniony do jej konstruowania za powoda ani do jej zmiany. Skierowane do pozwanej Gminy żądanie zwrotu majątku na podstawie art. 63 ust.1 pkt 1 u.p.k.k. winno precyzyjnie określać obowiązek pozwanej mający wynikać z treści zapadłego w sprawie wyroku, a ponieważ jest to powództwo o ukształtowanie prawa to roszczenie takie winno precyzować treść oświadczenia woli, które winno być złożone w celu przeniesienia na rzecz powódki prawa własności nieruchomości objętych pozwem.

Przedmiot postępowania, które ma prowadzić do zmiany stosunków własnościowych stron bądź do przesunięć majątkowych pomiędzy nimi, nie może być bowiem określony w sposób dorozumiany. Na powódce spoczywał w związku z tym obowiązek jego zindywidualizowania przez wskazanie treści oświadczenia woli, które pozwana winna złożyć w odniesieniu do każdej z oznaczonych precyzyjnie nieruchomości (ze wskazaniem aktualnego oznaczenia geodezyjnego wchodzących w jej skład działek, miejsce jej położenia oraz prowadzonej dla nieruchomości księgi wieczystej), co było konieczne dla określenia zakresu prawa podmiotowego poddanego ochronie, jako że ściśle określenie żądania wytycza granice rozpoznania sprawy, a w dalszej kolejności - zakres orzekania przez sąd (art.

321 k.p.c.), określiła granice litispendencji (art. 192), a następnie powagi rzeczy osądzonej (art. 365-366). Powódka tego nie uczyniła i nie wskazała również w motywach żądania skierowanego wobec pozwanej Gminy okoliczności faktycznych koniecznych dla rozpoznania tak sprecyzowanego żądania, a więc zachodzących w stosunku do każdej nieruchomości zmian w jej stanie prawnym, aktualnego stanu prawnego, oraz pierwotnego oznaczenia każdej z objętych żądaniem nieruchomości, co umożliwiłoby prześledzenie kolejnych zmian geodezyjnych i porównanie pierwotnego ich stanu prawnego z obecnym. To samo dotyczy skierowanego w stosunku do pozwanego Skarbu Państwa żądania zapłaty odszkodowania. Powódka nie tylko nie wskazała wartości przedmiotu sporu z tego tytułu, co stanowi wymóg formalny pozwu (art. 19 § 2), ale i nie wyszczególniła w uzasadnieniu tego żądania, za które utracone nieruchomości i o jakiej wartości tego rodzaju odszkodowania dochodzi, jak i podstawy faktycznej tego żądania, co było konieczne w świetle obecnego brzmienia art. 63 u.p.k.k. oraz art. 187 w zw. z art. 227 i art.6 k.c. Nie sposób bowiem przyjąć by pomiędzy pozwanymi, jako współuczestnikami sporu zachodziła więź opierająca się zarówno na wspólności praw lub obowiązków, jak i na tożsamości podstawy faktycznej i prawnej, o której mowa w art. 72 § 1 k.p.c. w sytuacji, gdy powódka nie wskazała podstawy faktycznej i prawnej żądania skierowanego wobec tego pozwanego, zaś z zarzutów przytoczonych przez pozwanych wynika, że część działek wyszczególnionych w piśmie procesowym stanowi własność Skarbu Państwa oraz osób trzecich.

Skoro nie można przyjąć by żądanie naprawienia szkody skierowane przeciwko Skarbowi Państwa i żądanie regulacji przewidzianej w pkt 1 i 2 art. 63 u.p.k.k. skierowane przeciwko pozwanej Gminie stanowiły ten sam przedmiot żądania, to przytoczenie przez powoda w tej sytuacji tak podstawy faktycznej, jak i prawnej zgłoszonych wszak przeciwko dwóm podmiotom prawa odrębnych żądań było konieczne dla określenia kierunku postępowania merytorycznego. Sąd nie może bowiem zastępować strony w precyzowaniu żądania, gdyż dokładne sformułowanie żądania jest obowiązkiem powoda (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 lipca 2011 r., I PK 10/11) i wiąże się z koniecznością ścisłego, skonkretyzowanego określenia przez sąd obowiązku pozwanego, wyznaczając tym samym granice rozstrzygnięcia sądu. Do powoda, jako osoby wszczynającej postępowanie należy - poza kwotowym określeniem żądania - wskazanie uzasadniających je okoliczności faktycznych. Żądanie powództwa określa bowiem nie tylko jego przedmiot, lecz również jego podstawa faktyczna.

Proces cywilny może się prawidłowo toczyć tylko wówczas, gdy zostanie dokładnie sformułowane żądanie pozwu. Jeżeli powód nie wykona tego obowiązku, sąd na każdym etapie postępowania powinien dbać o prawidłowe i dostatecznie szczegółowe i precyzyjne jego sformułowanie, a braki w tym zakresie uzupełniane są na żądanie przewodniczącego, w przypadku pozwu, w trybie art. 130 k.p.c., a w toku procesu w trybie art. 212 k.p.c., wedle którego ma on obowiązek dążyć do tego, aby strony przytoczyły lub uzupełniły twierdzenia lub dowody na ich poparcie oraz udzieliły wyjaśnień w zakresie niezbędnym dla prawidłowego ustalenia podstawy faktycznej dochodzonych praw lub roszczeń. Wyłaniając okoliczności sporne lub fakty przyznane, ale nastroczające wątpliwości, bo te też wymagają dowodu, sąd może w sposób bardziej szczegółowy określić rozbieżnie przedstawiane okoliczności faktyczne, wokół których ogniskuje się spór. Jest to także konieczne w celu podjęcia przez pozwanego stosownej obrony oraz przyjmuje się obecnie, że dopuszczenie przez sąd dowodu z urzędu może być uzasadnione w sytuacji wysokiego uprawdopodobnienia zasadności dochodzonego powództwa i gdy - w ocenie Sądu - stanowcze ustalenie spornego faktu istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy wymaga przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, niewskazanego przez stronę.

Sąd zgodnie z zaleceniami zawartymi w wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 25 lutego 2014 roku w sprawie V ACa 688/13 dopuścił dowód z urzędu, którym pozwolił na poczynienie ustaleń faktycznych w zakresie żądań powoda. Pomimo jednak wezwań do sprecyzowania żądania m.in. na rozprawie w dniu 3 grudnia 2015 roku (01:32:31) powód nie doprecyzował żądania pozwu w części obejmującej działki objętych opinią biegłego uzupełnioną na tej rozprawie. Na tej samej rozprawie pełnomocnik powoda stwierdził, że nie pamięta treści ugody zawartej pomiędzy Komisją Majątkową w W. a Parafią i nie jest w stanie stwierdzić jakie były ustalenia tej Komisji, wobec czego nie mógł odnieść się do ustaleń zawartych w punkcie 3 pisma procesowego z 9 listopada 2015 roku. Podczas rozprawy w dniu 23 czerwca 2016 roku powód, którego reprezentuje pełnomocnik, nadal, pomimo postępowania trwającego od 2011 roku nie był w stanie sprecyzować swojego żądania domagając się uzupełnienia przez biegłego opinii tak, w sposób tabelaryczny

wskazał, jakim podziałom ulegały przedmiotowe nieruchomości i jakie są aktualne podstawy jego żądania. Jednym słowem, pełnomocnik działający w imieniu powoda, próbował przerzucić na biegłego sformułowanie żądania pozwu. Podkreślenia wymaga, jak była to mowa powyżej, że to powód jest gospodarzem postępowania zakreslającym jego ramy i przedmiot. Tymczasem w tym postępowaniu powód przyjął postawę bierną, nie kwestionował w żadnym zakresie opinii biegłego. To strona pozwana – Skarb Państwa – analizował poczynione przez biegłego ustalenia, zgłaszał zastrzeżenia, z którymi biegły się zgadzał, a nawet przygotowywał kwerendę poszczególnych ustaleń biegłego. Materialnoprawną zasadę rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 kc) uzupełniają reguły procesowe nakazujące stronom przejawiać aktywność w celu wykazania wszystkich istotnych okoliczności i faktów, z których wywodzą one skutki prawne. Natomiast postawa powoda wskazuje na całkowitą bierność, której konsekwencją musiało być przegranie procesu. Sformułowanie przedmiotu procesu, w oparciu o sporządzone w sprawie opinie, nie wymagało wiadomości specjalnych, a tym bardziej sporządzenia przez biegłego tabeli, która uwzględniałaby wszystkie przekształcenia działek. Zbędnym również byłoby dopuszczenie kolejnego dowodu z opinii biegłego skoro powód nie pamiętał ustaleń z ugody zawartej pomiędzy Komisją Majątkowej w W. a Parafią i nie był w stanie stwierdzić jakie były ustalenia tej Komisji. Rzeczą powoda (reprezentowanego przez profesjonalnego pełnomocnika) jest sformułować powództwo w oparciu o aktualny stan faktyczny, z podaniem aktualnych numerów działek, zamiast już niewystępujących - zgodnie z aktualną treścią art. 3 i art. 232 k.p.c., sąd nie ponosi już odpowiedzialności za rezultat postępowania dowodowego. Należy ponownie przypomnieć ugruntowane stanowisko doktryny i orzeczników (por. wyr. SN z 7.10.1998 r. (II UKN 244/98, OSNAP 1999, Nr 20, poz. 662; wyr. SN z 16.12.1997 r., II UKN 406/97, OSNAP 1998, Nr 21, poz. 643 oraz wyr. SN z 17.12.1996 r., I CKU 45/96, OSNC 1997, Nr 6-7, poz. 76 z aprobowaną glosą A. Zielińskiego, Pal. 1998, Nr 1-2, s. 204) - (por. Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, prof. dr hab. Andrzej Zieliński, dr Kinga Flaga-Gieruszyńska, rok wydania: 2009, wydawnictwo: C.H.Beck, wydanie: 4), że w myśl zasady kontradiktoryjności (sporności), dysponentem postępowania dowodowego są strony.

Należy przypomnieć że specyfiką postępowania regulacyjnego jest przywrócenie w naturze określonych składników własności powodowi, który został ich pozbawiony, albo naprawienie szkody, Regulacja zatem polega na przywróceniu własności nieruchomości lub ich części albo, gdy przywrócenie napotyka trudne do przewyciężenia przeszkody, an przyznaniu odpowiedniej nieruchomości zamiennych lub na przyznaniu odszkodowania. Powód, jak już wskazano, nie przedstawił, mimo pomocy biegłego (z opinii którego dowód został dopuszczony z urzędu) i dużego zaangażowania pozwanego Skarbu Państwa, jakie konkretnie nieruchomości należy mu zwrócić, nie przedstawił odnośnie do każdej z tych nieruchomości zmian w jej stanie prawnym, aktualny stan prawny, pierwotnego oznaczenie każdej z objętych żądaniem nieruchomości, uniemożliwiający wydanie orzeczenia w tej części.

Sporna między stronami była kwestia wskazania nieruchomości zamiennych. Aby ustalić czy istnieją trudne do przewyciężenia przeszkody dla zwrotu nieruchomości należałoby szczegółowo ustalić których nieruchomości taka sytuacja dotyczy, jakie było ich przeznaczenie i czym jest ta sytuacja uzasadniona, pamiętając, że regulacja nie może naruszać praw nabytych przez niepaństwowe osoby trzecie. Sąd z uwagi na brak aktywnego uczestnictwa powódki w tym procesie, oraz nieścisłości dotyczące roszczenia zwrotu konkretnych nieruchomości nie znalazł podstaw, by zgodnie z wolą powoda zobowiązać pozwaną Gminę do przedstawienia listy nieruchomości spełniających kryteria zamiennych. Ponadto nie bez znaczenia jest okoliczność na którą wskazał Sąd Okręgowy w Gliwicach, w prawomocnym wyroku z dnia 3 października 2012 r., sygn. I C 193/2011 że „Nawet jednak uznanie, że w zasobie Starostwa Powiatowego nie ma „odpowiedniej” nieruchomości nie przesądzałoby o zasadności żądania pozwu. Przede wszystkim wskazać bowiem należy, że jeżeli nieruchomość jest nieruchomością rolną zastosowanie znajduje art. 63 ust. 2 ustawy regulacyjnej, zgodnie z którym regulacja dotycząca nieruchomości rolnych może następować także przez wydzielenie odpowiednich nieruchomości z zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, a zatem dla skuteczności powództwa wykazaniu podlegała także niemożność uzyskania odpowiedniej nieruchomości z tego zasobu.” Na powódzie. Sąd Apelacyjny wskazał wprost: „Powódka wprawdzie swoje roszczenie formułowała jako powództwo ewentualne o przyznanie nieruchomości zamiennych, jednakże nie wskazywała konkretnych nieruchomości, których przeniesienia się domaga” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 26 maja 2011 r. sygn. I ACa 356/11).

Na marginesie należy dodać, że w chwili obecnej nie jest określona państwowa jednostka organizacyjna obowiązana do zapłaty odszkodowania. Brzmienie przepisu art. 63 ust. 1 pkt 3 ustawy regulacyjnej nie pozwala na taką konkretyzację zawartej w niej normy materialnoprawnej, która kształtowałaby szczegółowo treść uprawnień i obowiązków i to konkretnego ich adresata. Powinna bowiem określać podmiot (jednostkę budżetową państwa) zobowiązany do wypłaty odszkodowania (por. wyroki Sądu Najwyższego z 29 czerwca 2012 r., I CSK 547/11, OSP 2012, Nr 12, poz. 121 i uchwałę Sądu Najwyższego z 6 lipca 2006 r., III CZP 37/06, OSNC 2007, Nr 4, poz. 56). Art. 4 ust. 1 ustawy nowelizacyjnej, a zwłaszcza art. 63 ust. 1 ustawy regulacyjnej w obecnym jego kształcie, ma charakter przepisu blankietowego i wymaga uzupełnienia w formie ustawy, przede wszystkim w kierunku wskazania, jaki podmiot (jednostka budżetowa państwa) zobowiązany jest do wypłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 63 ust. 1 pkt 3 ustawy z 17 maja 1989 r., bowiem derogacja delegacji ustawowej przez Trybunał Konstytucyjny sprawiła utratę mocy aktu wykonawczego w postaci rozporządzenia wykonawczego. Powyższe przekłada się na stwierdzenie, że obecne przepisy nie zawierają niezbędnych elementów na skonstruowanie roszczenia regulacyjnego, zwłaszcza że dyrektyw interpretacyjnych nie należy poszukiwać w ustalonych zasadach techniki prawodawczej, lecz w systemie obowiązującego prawa, które nie zawsze odpowiada tym zasadom, na co wskazuje regulacja zawarta w § 11 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie zasad techniki prawodawczej (Dz. U. Nr 100, poz. 908). Tym samym powód nie mógłby uzyskać wyroku uwzględniającego niedookreślone ustawowo roszczenie regulacyjne. Nie ulega dla Sądu wątpliwości, że w ramach swoich funkcji orzeczniczych sąd dokonuje wykładni przepisów prawa, ale nie może to być wykładnia prawotwórcza (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 6 lipca 2006 r., III CZP 37/06, OSNC 2007, Nr 4, poz. 56).

Reasumując, w trakcie postępowania dowodowego powód przede wszystkim nie wykazał za jakie działki otrzymał już działki zamienne. Nie zostały prawidłowo wskazane, mimo obszernych opinii biegłego i kwerend dokonywanych przez pozwanego Skarbu Państwa aktualne numery działek przejętych przez Skarb Państwa na podstawie przepisów ustawy z 20.03.1950r. o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki i poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych, przedmiotowe nieruchomości przejęto na rzecz Skarbu Państwa. Ostatecznie powód nie wskazał, czy przywrócenie własności działek objętych postępowaniem regulacyjnym jest niemożliwe z uwagi na trudne do przewyciężenia przeszkody, czy istnieją możliwości wydzielenia nieruchomości z zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa i za jakie nieruchomości. Zebrany materiał dowodowy, szczegółowo przedstawiony powyżej, opisujący stan nieruchomości objętych żądaniem powoda nie pozwolił na uwzględnienie powództwa. Niesprecyzowanie powództwa sprawia, że nie może ono być uznane za wykazane stosownie do wymogów stawianych przez art. 187 w zw. z art. 227 k.p.c. oraz art. 6 k.c., które zobowiązują powoda do przedstawienia okoliczności, które kreują dochodzone roszczenie i podlegają następnie weryfikacji sądu w świetle przepisów prawa materialnego, mających zastosowanie w sprawie, to z tej przyczyny sąd powinien dbać o prawidłowe sformułowanie żądania pozwu, aby wiadomym był zakres rozpoznania i orzekania w sprawie (art. 212 k.p.c.).

Mając na uwadze, że orzeczenie w niniejszej sprawie ma charakter kształtujący prawo, przy tak skonstruowanym i wykazanym przez powoda roszczeniu jego uwzględnienie nie było możliwe i musiało ulec oddaleniu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu określoną w art. 98 k.p.c.

Na zasądzone, w oparciu o treść art. 98 i 99 k.p.c. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa koszty procesu w kwocie 23.400 zł złożyły się koszty związane z postępowaniem przed sądem I instancji w kwocie 7.200 zł (x2) ustalone w oparciu o § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (w brzemieniu obowiązującym do 31 grudnia 2015 roku – dalej rozporządzenie), jak również koszty związane z postępowaniem apelacyjnym ustalone w oparciu o § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia (5.400 zł) oraz koszty postępowania zażaleniowego (3.600 zł) ustalone w oparciu o § 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia.

Na zasądzone, w oparciu o treść art. 98 na rzecz pozwanej Gminy (...) kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 19.800 złotych złożyły się koszty związane z postępowaniem przed sądem I instancji w kwocie 7.200 zł (x2) ustalone w oparciu o § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności

radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2015 roku – dalej rozporządzenie), jak również koszty związane z postępowaniem apelacyjnym ustalone w oparciu o § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia (5.400 zł) oraz koszty postępowania zażaleniowego (3.600 zł) ustalone w oparciu o § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia.

Również zgodnie z zasadą określoną w art. 98 k.p.c. w zw. z art. 113 u.o.k.s.c. Sąd orzekł o nieuiszczonych kosztach sądowych, na które złożyły się koszty związane z wynagrodzeniem biegłego za sporządzenie opinii w sprawie, które nie zostały pokryte z uiszczonych przez strony w toku postępowania zaliczek.

SSO Ewa Dawczak-Schaefer